

دانشگاهی

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴
۱۴۰۳ اردیبهشت

پرسشنامه

اختصاصی تجربی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	زیست‌شناسی (۲)	۳۰	۱	۳۰	فصلهای ۶ تا ۹ (صفحه ۷۹ تا ۱۵۲)	۳۰ دقیقه
۲	فیزیک (۲)	۲۰	۳۱	۵۰	فصل ۲ از ابتدای کتاب (صفحه ۵۳ تا ۱۰۴) و فصل ۲ از ابتدای آتالپی هسان مستوی الکتریکی تا انتهای کتاب	۳۰ دقیقه
۳	شیمی (۲)	۲۵	۵۱	۷۵	فصل ۲ از ابتدای آتالپی هسان مستوی انرژی است تا انتهای و فصل ۳ (صفحه ۶۵ تا ۱۳۳)	۲۵ دقیقه
۴	ریاضی (۲)	۲۰	۷۶	۹۵	فصلهای ۷ تا ۱۶ (صفحه ۷۱ تا ۱۶۶)	۳۲ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۰	۹۶	۱۰۵	فصلهای ۷ تا ۱۶ (صفحه ۵۹ تا ۱۱۷)	۸ دقیقه
تعداد کل سؤال:		۱۰۵			مدت پاسخ‌گویی:	۱۲۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخگویی: ۳۵ دقیقه

زیست‌شناسی

محل انجام محاسبات

۱. بدون قطع جوانه رأسی در دانه‌رس است یک گیاه دولپه، میزان نوعی محرك رشد در جوانه جانبی افزایش و هورمون دیگری در آن کاهش می‌یابد؛ به طور کلی، کدام موارد به ترتیب در ارتباط با این دو نوع هورمون صدق می‌کند؟

(۱) استفاده برای تولید میوه‌های بدون دانه و به تأخیر انداختن زمان پیر شدن ریشه و ساقه

(۲) حفظ شادابی گل‌ها و تحریک ساقه‌زایی در حضور مقدار اندک اکسین طی فن کشت بافت

(۳) مشخص شدن عملکرد طی تحقیقات داروین‌ها و کاهش میزان ترشح برای تحریک ریزش برگ

(۴) تحریک تولید نوع دیگری از تنظیم‌کننده‌های رشد در جوانه جانبی و افزایش تولید یاخته‌های جدید

- براساس مطلب کتاب درسی، گروهی از یاخته‌ها به صورت طبیعی ارتباط میان نسل‌های مختلف جانداران را برقرار می‌کنند؛ چند مورد در ارتباط با این یاخته‌ها درست است؟

● فقط گروهی از گامت‌های نر، با تقسیم نوعی یاخته در خارج از دستگاه تولیدمثلی جاندار نر پدید می‌آیند.

● همه گامت‌های ماده، به دنبال جدا شدن کرومایدی‌های خواهی در مرحله آنافاز نوعی تقسیم، ایجاد می‌شوند.

● فقط گروهی از گامت‌های ماده، تنها طی انجام لقاد، یاخته‌ای ایجاد می‌کنند که به صورت متوالی تقسیم می‌شود.

● همه گامت‌های نر، تنها نیمی از فامتن‌های را که در هسته یاخته والدی سازنده آنها وجود دارد، دریافت می‌کنند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

- در بی ورود ویروس بیماری‌زا به پیکر نوعی گیاه نهان دانه دیپلوبید، کدام اتفاق دیرتر رخ می‌دهد؟

(۱) تولید نوعی هورمون گیاهی از یاخته‌های آلوده

(۲) تولید ترکیبات ضد ویروسی جهت مقابله با عامل بیماری‌زا

(۳) قطع ارتباط یاخته‌های آلوده با بافت‌های سالم

(۴) تجزیه یاخته به کمک آنزیم‌های گوارشی تولیدشده در سیتوپلاسم

- طی یک دوره جنسی در خانم جوان سالم که ضخامت جدار رحم، بدون تخریب کاهش می‌یابد، ..... از می‌کند.

(۱) قبل - افزایش زیاد استروژن در خون، افزایش مداوم ترشح هورمون محرك فولیکولی، رشد فولیکول نابلغ را تحریک

(۲) بعد - پاره شدن دیواره فولیکول و تخمنان، خودتنظیمی منفی، از افزایش LH و FSH تا حدود دو هفته، جلوگیری

(۳) قبل - کاهش فعالیت ترشحی جسم زرد، لایه درونی اندام ماهیچه‌ای و گلابی‌شکل، همواره با سرعت‌های

متفاوتی رشد

(۴) بعد - خروج یاخته‌های متعدد از تخمنان، به طور حتم زوائد انگشتی انتهای لوله‌های رحم، آنها را به محل انجام لقاد، وارد

- در صورت بروز لقاد مضاعف در گیاه نارگیل، یکی از یاخته‌های حاصل از لقاد که نسبت به دیگری ..... دارد، به طور حتم ..... «

(۱) اندازه کوچک‌تری - پس از انجام تقسیم‌های پی‌درپی خود، سبب تولید بافت ذخیره‌کننده غذا رشد رویان می‌شود.

(۲) اندازه بزرگ‌تری - در نتیجه تقسیم‌های میتوزی متوالی خود، بخش‌های مختلفی از ساختار رویان دانه را تشکیل می‌دهد.

(۳) کروموزوم‌های کمتری - پس از تقسیم هسته، سیتوپلاسم خود را به صورت نابرابر بین دو یاخته تقسیم می‌کند.

(۴) کروموزوم‌های بیشتری - میتوزی‌های بدون تقسیم سیتوپلاسم آن، بخش گوشتشی این گیاه را به وجود می‌آورد.

- طی یک آزمایش، نوک دانه‌رسی را که در نور همه‌جانبه رشد کرده است، بریده و روی قطعه‌ای از آگار قرار داده‌اند؛ پس از مدتی این قطعه آگار را روی یک لبه از دانه‌رسی قرار دادند که نوک آن قطع شده است. چند عبارت درباره نتایج این آزمایش به مطلب درستی اشاره می‌کند؟

(الف) دانه‌رسی بلافضله به سمتی خلاف جهت قرار گیری آگار، خم می‌شود.

(ب) با انتشار آگار به درون دانه‌رسی، طول یاخته‌های آن تغییر می‌کند.

(ج) با وجود خم شدن دانه‌رسی، تغییری در قطر آن ایجاد نمی‌شود.

(د) تقسیم یاخته‌ای در یک سمت از دانه‌رسی افزایش می‌یابد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

محل انجام محاسبات

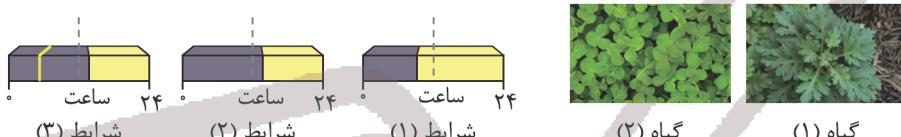
۷. با توجه به گیاهانی که در کتاب زیست‌شناسی یازدهم به آنها اشاره شده است، کدام عبارت در ارتباط با ساقه‌های تمايزیافته برای تولیدمثل غیرجنسي نادرست است؟

- (۱) فقط گروهی از ساقه‌های که رشد افقی در آنها دیده می‌شود، توانایی انجام فتوستز را دارند.
- (۲) نوعی گیاه واجد ساقه‌ای با رشد افقی در زیر خاک، از جوانه خود می‌تواند باعث ایجاد گیاه چندساله شود.
- (۳) فقط گروهی از ساقه‌هایی که در زیر خاک قرار می‌گیرند، به صورت (تقریباً) عمودی به رشد خود ادامه می‌دهند.
- (۴) نوعی گیاه واجد ساقه متورم با توانایی ذخیره مواد غذایی، از ساقه‌های سبز و زیرزمینی خود، ریشه‌های منشعب ایجاد می‌کند.

۸. کدام گزینه، عبارت زیر را به شکلی متفاوت با سایر گزینه‌ها کامل می‌کند؟
 «ياخته‌های بنیادی انسان، در بخشی از مراحل اولیه جنینی که به صورت کره ..... است، نمی‌توانند .....»

- (۱) توخالی - به همه اندام‌های پیکر جنین تبدیل شوند.
- (۲) توپر - منشأ پرده تولید کننده نوعی هormon را بسازند.
- (۳) توخالی - تولد دوقلوی همسان را به دنبال داشته باشد.
- (۴) توپر - شروع به جایگزینی در دیواره داخلی رحم کنند.

۹. با توجه به شکل‌های مشخص شده، کدام گزینه به مطلبی منطبق بر مفاهیم کتاب درسی اشاره می‌کند؟

- (۱) گیاه (۱) برخلاف گیاه (۲)، فقط در یکی از این شرایط می‌تواند فرایندهای مربوط به تشکیل گل را انجام دهد.
- (۲) گیاه (۲) در شرایط (۱) و (۳) گل‌هایی تولید می‌کند که گلبرگ‌های آنها همنرنگ گلبرگ‌های کدوی نر است.
- (۳) گیاه (۱) در فصلی که شرایط (۳) در آن شکل گرفته است، نمی‌تواند خارج از محیط گلخانه گل دهی کند.
- (۴) گیاه (۲) برخلاف گوجه فرنگی، در شرایط (۱) گل می‌دهد و گلبرگ‌های گل‌های این دو گیاه، رنگ مشابهی دارند.

۱۰. به طور طبیعی در جمعیت ..... در حد فاصل زمان آغاز فرایند تقسیم یاخته پیش‌ساز گامت جهت انجام بکرزایی، تا زمان تولد جانور جدید ..... قبل انتظار است.

- (۱) مارها - تشکیل کمریند انبقاضی بین دو هسته هاپلوفئید، برخلاف مشاهده فامتن‌های همتای تک‌کروماتیدی و دوکروماتیدی در یاخته(ها)
- (۲) زنبورها - مشاهده ساختار تتراد در همه زمان‌های سده مرحله از میوز ۱ در یاخته، برخلاف دو برابر شدن تعداد فامتن‌ها در یاخته‌ای هاپلوفئید

- (۳) مارها - جدا شدن فامتن‌های همتای دارای محتوای زنی مشابه در یاخته(ها) والد، همانند تجزیه کامل پوشش اطراف هسته در پروفاز میتوز
- (۴) زنبورها - عدم تجزیه پروتئین اتصالی سانتروم طی تقسیم یاخته دیپلوفئید، همانند ورود یاخته‌های جنسی و غیرجنسی هاپلوفئید به مرحله S

۱۱. به منظور ایجاد لایه جداکننده در دمیرگ، لازم است تا در این محل، مقدار نوعی تنظیم کننده رشد که ..... افزایش و مقدار تنظیم کننده رشد دیگری که ..... کاهش پیدا کند.

- (۱) خروج آب و انواع بون‌ها را از پروتوبلاست یاخته‌های فتوستز کننده روپوستی تحریک می‌کند - با قطع جوانه رأسی به مقدار بیشتری در جوانه جانبی تولید می‌شود
- (۲) عامل اصلی ایجاد نورگرایی در نوک ساقه گیاه به حساب می‌آید - تجزیه خارجی ترین لایه‌های توده حاصل از تقسیم‌های متوالی تخم ضمیمه را تحریک می‌کند

- (۳) برای ساخت سلاح بیولوژیک می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد - در حضور جوانه رأسی، از فرایندهای مربوط به رشد جوانه‌های جانبی ساقه جلوگیری می‌نماید
- (۴) شرایطی ایجاد می‌کند که میوه‌های چیده شده به مدت کوتاه‌تری قابل استفاده می‌مانند - عامل اصلی تشکیل اندام فاقد روزنه هوایی از توده کال طی فن کشت بافت

۱۲. کدام عبارت، ترتیب مراحل زایمان طبیعی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) فشار سر جنین به سمت پایین و پاره شدن زه کیسه
- (ب) خروج ساختار جفت و اجزای مرتبط با آن از رحم
- (ج) رانده شدن یک مرتبه مایع درون زه کیسه به بیرون
- (د) خروج سر، تنه و درنهایت پاهای جنین از واژن

۴) الف، ج، د و ب

۳) ج، د و ب

۲) ب و د

۱) د و ب

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه یازدهم (دورة دوم متوسطه) . آزمون ۴۰ . افتصاصی تجربی

محل انجام محاسبات

۱۳. به طور معمول، ..... یکی از پاسخهای دفاعی گیاهان است که در آن ..... می‌شود.

۱) مرگ یاخته‌ای - یاخته آلوده به ویروس توسط آنزیم‌های یاخته‌های مجاور خود تجزیه

۲) تلاش برای جلوگیری از ورود - پوستک به طور کامل مانع از نفوذ عوامل بیماری‌زا به گیاه

۳) دفاع شیمیایی - ترکیبی تولید می‌شود که تحت تأثیر آنزیم گوارشی جانوران به ماده سمی تبدیل

۴) حمله مورچه‌های محافظه حشره‌های مزاحم - رها شدن از حمله‌های مگبار مورچه‌ها، بعيد دیده

۱۴. کدام ویژگی می‌تواند مربوط به همه یاخته‌های تکلاد قابل مشاهده در یک گل دوچندی باشد؟

۱) در بخش متورم داخلی ترین حلقه گل به وجود می‌آیند.

۲) به طور مستقیم، حاصل یک تقسیم چهار مرحله‌ای هستند.

۳) در حلقه‌ای از گل دیده می‌شوند که روی بخشی وسیع قرار گرفته است.

۴) طی تشکیل تیغه میانی در بخشی غیر از وسط سیتوپلاسم ایجاد می‌شوند.

۱۵. به طور طبیعی، ..... یاخته‌هایی که حدود روز چهاردهم چرخه جنسی از تخدمان وارد لوله رحمی می‌شوند، .....

۱) فقط برخی از - پس از برخورد غشایشان با اسپرم، توانایی ادغام هسته خود با هسته موجود در سر اسپرم را دارند.

۲) فقط برخی از - حاوی مجموعه‌ای از فامتن‌ها در هسته خود هستند که هیچ‌کدام از آنها، اندازه مشابهی با هم ندارند.

۳) همه - حاوی فامتن‌هایی هستند که کروماتیدهای خواهری هر کدام از آنها، به کمک پروتئین‌های) ویژه‌ای به یکدیگر متصل شده‌اند.

۴) همه - حاصل نوعی تقسیم هستند که در آن، کاهش طول رشته‌های دوک متصل به فامتن‌ها، باعث تغییر تعداد سانترومرها نشده است.

۱۶. با توجه به واقعی چرخه زندگی یاخته اسپرماتوگونی انسان، به منظور ..... لازم است که .....

۱) کامل شدن کوتاه‌ترین مولله اینترفاز - فعالیت همه آنزیم‌های تسهیل‌کننده سنتز درشت‌مولکول‌های زیستی درون هسته افزایش یابد.

۲) عبور از سومین نقطه وارسی اصلی - تعداد مولکول‌های دنا در فامتن‌های خطی نصف تعداد رشته‌های دوک متصل به این فامتن‌ها باشد.

۳) کامل شدن دومین مرحله تقسیم هسته - اتصال سانترومر فامتن‌ها به رشته‌های دوک بلاfacile پس از شروع سازمان یابی ساختار دوک انجام گیرد.

۴) عبور از طولانی‌ترین مرحله اینترفاز - عدم بروز تأثیر مخرب عوامل جهش‌زا از جمله الكل بر مولکول‌های دنا توسط پروتئین‌های ویژه‌ای بررسی شود.

۱۷. نوعی هورمون گیاهی که می‌تواند ..... در شرایطی ..... می‌شود.

۱) مدت‌زمان چرخه یاخته‌ای اندام‌های هوایی گیاه را کاهش دهد - منجر به ایجاد توده‌ای ناکارآمد طی تقسیم یاخته‌ای بی‌رویه در بدنه انسان

۲) تبدیل کلروپلاست به کرومومپلاست را در نوعی میوه تسریع کند - موجب آزادسازی آنزیم‌های تجزیه‌کننده از یاخته‌های نوعی اندام هوایی گیاه

۳) میزان بارگیری یا باربرداری آبکشی را افزایش دهد - با نزدیک کردن یاخته‌های نگهبان احاطه کننده روزن، باعث کاهش چشمگیر این فرایندها

۴) بر کاهش تقسیم یاخته‌های جوانه‌های جانبی مؤثر باشد - به تنها یابن تأثیر بر توده کمال، موجب تمایز یاخته‌های این توده به نوعی اندام گیاهی

۱۸. طی مراحل تولیدمثل جنسی در یک گیاه نهان‌دانه که گل‌های دوچندی دارد، ..... یاخته‌های .....

۱) بعضی از - تک‌هسته‌ای موجود درون هر دانه گرده رسیده، امکان تماش با کیسه رویانی را خواهند داشت.

۲) همه - هاپلولئید موجود در برچه‌ها، حاصل نوعی تقسیم هسته یاخته سازنده خود در داخل مادگی هستند.

۳) بعضی از - تک‌هسته‌ای موجود در کیسه‌های رویانی، معمولاً می‌توانند ساختار چهارکروماتیدی ایجاد کنند.

۴) همه - دولاد موجود در تخمک‌ها، با ایجام تقسیم کاستمن، درنهایت یک یاخته بزرگ‌تر را به وجود می‌آورند.

۱۹. در ارتباط با نوعی بیماری مربوط به کاهش ترشحات ..... می‌توان گفت ..... می‌شود.

۱) یاخته‌های غده‌های شیری - موجب افزایش ترشح نوعی هورمون دارای نقش در فرایندهای تولیدمثل بدن این فرد

۲) نوعی غده بروون‌ریز در بدنه مردی بالغ که در سطحی پایین‌تر از مثانه قرار دارد - ورود مواد قلیایی به میزراه متوقف

۳) یاخته‌های پرده حفاظتی دارای نقش در تشکیل جفت و بند ناف - منجر به کاهش ترشح هورمون دارای نقش در بلوغ اینبانک

۴) یاخته‌های بینایی - ترشح هورمونی را افزایش می‌دهد که محرک تولید دو نوع هورمون دیگر از یاخته‌های عصبی، محسوب

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۱۴ . افتراضی تجربی

محل انجام محاسبات

۲۰. با توجه به متن کتاب زیست‌شناسی یازدهم، کدام موارد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«گیاهانی که به کمک ..... گرده‌افشانی می‌کنند، به طور حتم دارای توانایی تولید ..... هستند.»

(الف) زنبورها - ترکیبات قندی فراوان

(ب) جانوران - بوهای قوی جهت جذب جانور

(ج) باد - تعداد کمی از گل‌های کوچک

(د) خفاش‌ها - گلبرگ‌های فاقد رنگ درخشان

(۱) فقط الف

(۲) الف و ب

(۳) الف، ب و ج

(۴) ب، ج و د

۲۱. کدام مورد در ارتباط با فرایندی است که می‌تواند سبب انتقال عامل بیماری نقص ایمنی اکتسابی از یک خانم بالغ به فرزند وی شود؟

(۱) افزایش ترشح هورمون موثر بر تولید شیر از بخش پسین هیپوفیز طی بازخورد مثبت ناشی از مکیدن نوزاد

(۲) ورود نوعی ویروس مؤثر بر یاخته‌های ایمنی از خون مادر به رگ‌های باریکتر بندهاف جنین

(۳) وقوع نوعی فرایند زیستی به دنبال خروج یکباره مایع درون‌شامه‌ای از طریق واژن

(۴) در تماس قوار گرفتن با هر یک از مایعات تولیدشده درون بدن مادر

۲۲. با توجه به طالب کتاب درسی در فصل ۹ زیست‌شناسی یازدهم، هر تنظیم‌کننده رشد در نهان‌دانگان که می‌تواند .....

(۱) سبب گسترش غیرقابل بازگشت دیواره نخستین یاخته‌ها می‌شود - در افزایش ابعاد میوه‌ها مؤثر باشد.

(۲) انجام تقسیم یاخته‌ای را تحریک می‌کند - موجب رویش زیرزمینی دانه در گیاهانی مانند گیاه ذرت شود.

(۳) برای تولید میوه‌های بدون دانه به کار می‌رود - به تشکیل ساختارهای رویشی گیاه در فن کشت بافت، سرعت دهد.

(۴) با تحریک مریسمت‌های نخستین، ارتفاع گیاه را افزایش می‌دهد - در وقوع پدیده چیرگی رأسی نقش اساسی را ایفا کند.

۲۳. چند مورد از عبارت‌های زیر، در شرایط طبیعی صحیح است؟

الف) هر یاخته اووسیتی که درون تخدمان بوجود می‌آید، قابلیت تجزیه کردن پروتئین‌های اتصالی در ناحیه سانترومر کروموزوم‌ها را دارد.

ب) هر یاخته اووسیتی که دارای کروموزوم‌های مضاعف شده است، در دوران جنینی و قبل از مشخص شدن جوانه‌های دست و پا، ایجاد می‌شود.

ج) در مسیر اسپرم زایی، هر یاخته‌ای که محصول مستقیم تقسیم یک یاخته هاپلوبید است، به طور حتم دارای ژن‌های مربوط به کروموزوم جنسی بزرگ‌تر خواهد بود.

د) در مسیر اسپرم زایی، هر یاخته‌ای که با تقسیم خود، یاخته‌هایی را با توانایی دو برابر کردن دناهای هسته‌ای تولید می‌کند، می‌تواند دو برابر تعداد سانترومرها باشد، کروماتید داشته باشد.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲۴. کدام گزینه، عبارت زیر را در ارتباط با پاسخ‌های دفاعی در گیاهان به درستی کامل می‌کند؟

«گیاه ..... با آزاد کردن نوعی ترکیب شیمیایی، ..... می‌کند.»

(۱) آکاسیا - از زنبورهای غیروحشی گرده‌افشان، محافظت

(۲) تنباقو - شرایطی را برای فرار نوزاد کرمی شکل حشرات، فراهم

(۳) آکاسیا - بی‌مهرگان و گروهی از پستانداران کوچک گیاهخوار را دور

(۴) تنباقو - توجه همه زنبورهای وحشی پیرامون را به سمت خودش جلب

۲۵. براساس مفاهیم کتاب درسی، کدام مورد برای کامل کردن عبارت زیر در ارتباط با رویش دانه مناسب است؟

«به طور طبیعی در گیاه ..... به طور حتم .....»

(۱) لوپیا همانند ذرت - ایجاد خمیدگی در نزدیکی نوک ساقه، ساختاری برای محافظت از مریسمت‌های نوک ساقه بوجود می‌آورد.

(۲) ذرت برخلاف لوپیا - همزمان با دسترسی رویان به اکسیژن، رویان با مصرف ذخایر درون خود، رشد و نمو را از سر می‌گیرد.

(۳) ذرت همانند پیاز - پس از خروج دانه رست از دانه، تقسیم سریع یاخته‌های مریسمتی به تشکیل ریشه‌ای افشار می‌انجامد.

(۴) لوپیا برخلاف پیاز - ساختار(های) انتقال‌دهنده ترکیبات غذایی به رویان در حال رشد و نمو، از زیر خاک خارج می‌شوند.

۲۶. در ارتباط با ساختارهایی که علاوه بر حفظ دانه‌ها، در پراکنش آنها هم نقش دارند، کدام مورد صدق می‌کند؟

۱) هر میوه حقيقی، حاصل رشد و نمو بخش متورم برچه است.

۲) رشد و نمو بخشی به غیر از گل، منجر به تشکیل میوه کاذب می‌شود.

۳) در میوه‌های بدون دانه، بخشی که حاصل از تمایز تخمک باشد، وجود ندارد.

۴) در میوه‌های (گیاهی) که گل چندبرچه‌ای دارد، دانه‌هایی با پوسته سخت شکل می‌گیرند.

۲۷. در بدن زنی سالم، پس از وقوع فرایندهای لقاد و تقسیم‌های اولیه یاخته تخم، دو توده پریاخته‌ای توخالی به رحم می‌رسد؛ کدام مورد در ارتباط با این اتفاق و وقایع پس از آن، به طور حتم درست است؟

۱) تخمدانهای این فرد هنگام بیشترین میزان غلظت LH در خون، دو اووسیت ثانویه به درون لوله‌های رحمی آزاد کرده‌اند.

۲) در صورت کامل شدن مراحل رشد و نمو، فرزندان متولد شده فاقد شباهت‌های ظاهری با یکدیگر خواهند بود.

۳) به هنگام تقسیم‌های اولیه یاخته تخم، یاخته‌های بنیادی موجود در لوله رحمی از یکدیگر جدا شده‌اند.

۴) هر جنین جایگزین شده در جدار رحم توسط یک ساختار اختصاصی حاوی رگ‌های خونی تغذیه می‌شود.

۲۸. کدام، در مورد نوعی هورمون گیاهی صدق می‌کند که طی بررسی یک بیماری قارچی توسط دانشمندان ژاینی کشف شد؟

۱) همانند اتیلن، در درشت کردن میوه‌ها به کار می‌رود.

۲) برخلاف اتیلن، فقط توسط یاخته‌های گیاهی تولید می‌شود.

۳) همانند اکسین، در خم شدن نوک گیاه به سمت نور تأثیر می‌گذارد.

۴) برخلاف اکسین، تقسیم یاخته‌ای در بافت ساقه را می‌تواند تحريك کند.

۲۹. چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«به طور طبیعی، شروع ..... و ..... در طول یک ماه مشابه از دوره جنینی رخ می‌دهند.»

الف) نمو دوازده و سرخرگ آئورت - ترشح نوعی پیک شیمیایی دوربرد از یاخته‌های کوریون

ب) تولید تحريك در گره پیشاهمگ - ایجاد شکل مشخص در اندام‌های ترشح کننده اریتروپویتین

ج) تولید عامل سطح فعل توسط گروهی از یاخته‌ها در حبابک‌ها - مشخص شدن اندام‌های جنسی

د) تشکیل جوانه‌های دست و پا - امکان تشخیص بارداری با استفاده از امواج صوتی دارای بسامد بالا

۱) یک مورد   ۲) چهار مورد   ۳) سه مورد   ۴) دو مورد

۳۰. کدام مورد برای کامل کردن عبارت زیر مناسب است؟

«به طور طبیعی، ..... یاخته‌های ..... یک گیاه نهان دانه ..... »

۱) بزرگ‌ترین - در دانه‌های گرده رسیدن - با مضاعف کردن کروماتیدهای خود، شرایط لازم برای رسیدن یاخته‌های جنسی نر و ماده را فراهم می‌کند.

۲) کوچک‌ترین - حاصل از میوز یاخته‌ای از بافت خورش - نسبت به سایر یاخته‌های حاصل از این تقسیم، به منفذ موجود در تخمک نزدیک‌تر هستند.

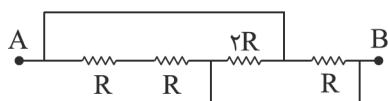
۳) بالاترین - موجود در ساختار کیسه رویانی - با شرکت در فرایند لقاد و ریخته تخم با یکی از اسپرم‌های تولید شده، سبب تولید یاخته تخم اصلی می‌شوند.

۴) فراوان‌ترین - موجود در ساختار کیسه رویانی - بیشترین حجم موجود در میانه این ساختار را به خود اختصاص داده‌اند.

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

فیزیک

۳۱. در شکل زیر، اگر مقاومت معادل بین A و B، ۵ اهم باشد، مقاومت R چند اهم است؟

۷/۵ (۱)

۱۰ (۲)

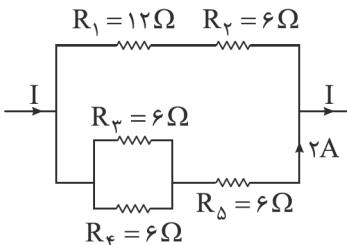
۱۵ (۳)

$\frac{15}{8}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۳۲. توان مصرفی در مقاومت R_7 چند برابر توان مصرفی در کل مقاومت‌ها است؟ (جریان مقاومت R_5 ، $2A$ است).

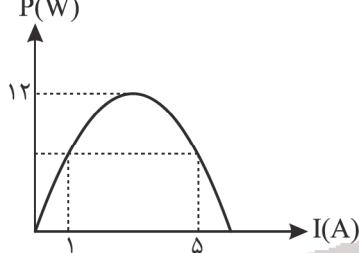
$\frac{1}{4}$

$\frac{3}{1}$

$\frac{1}{9}$

$\frac{1}{5}$

۳۳. نمودار توان خروجی باتری بر حسب جریان عبوری از آن رسم شده است. مقاومت درونی و نیروی محرکه باتری به ترتیب از راست به چه چند اهم و چند ولت است؟

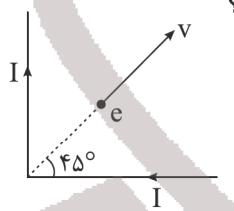
$2, \frac{2}{3}$

$4, \frac{3}{2}$

$8, \frac{4}{3}$

$4, \frac{2}{3}$

۳۴. الکترونی مطابق شکل با تنیدی ۷ بین دو سیم حامل جریان که روی محور x و y قرار دارند، حرکت می‌کند. نیروی وارد بر الکترون از طرف میدان مغناطیسی دو سیم به کدام صورت زیر است؟

$\otimes$

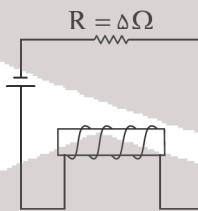
صفرا

$\nwarrow$

$\searrow$

۳۵. در شکل زیر توان مصرفی مقاومت 20 W است. اگر سیم‌وله در هر سانتی‌متر 4 دور داشته باشد، میدان

$$\text{مغناطیسی داخل سیم‌وله چند تسلا است? } (\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}})$$

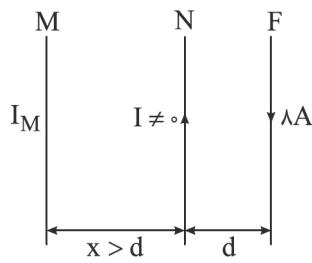
$\frac{3}{2}\pi \times 10^{-5}$

$\frac{3}{2}\pi \times 10^{-4}$

$1/6\pi \times 10^{-5}$

$1/6\pi \times 10^{-4}$

۳۶. مطابق شکل، سه سیم نازک و بسیار بلند و مستقیم حامل جریان الکتریکی موازی داریم. اگر نیروی خالص مغناطیسی وارد بر سیم N صفر باشد، کدام گزینه، درباره جهت جریان سیم M و جهت نیروی مغناطیسی خالص وارد بر سیم M از راست به چه درست است؟

$\leftarrow, \uparrow$

۲. $\uparrow$ ، قابل تشخیص نیست.

$\leftarrow, \downarrow$

۳. $\downarrow$ ، قابل تشخیص نیست.

۴. کدام گزاره نادرست است؟

۱) نیروی مغناطیسی بین دو سیم راست، موازی و طویل با جریان‌های ناهمسو، رانشی است.

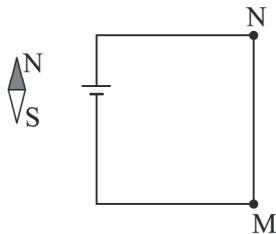
۲) در مواد دیامغناطیسی، دوقطبی‌های مغناطیسی هم جهت میدان خارجی ایجاد می‌شوند.

۳) هرچقدر تعداد دورهای سیم‌وله در طول ثابت، بیشتر شود، میدان مغناطیسی قوی‌تری خواهیم داشت.

۴) میدان مغناطیسی سیم‌وله بدون هسته آهنی به قدری ضعیف است که در عمل کاربرد بسیار کمی دارد.

۳۸. یک عقره مغناطیسی در جهت نشان داده شده موجود است. اگر عقره را زیر سیم MN قرار دهیم در کدام جهت و اگر روی سیم قرار دهیم در کدام جهت می‌چرخد؟

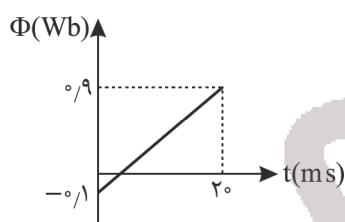
- (۱) ساعتگرد - ساعتگرد
- (۲) پاد ساعتگرد - پاد ساعتگرد
- (۳) پاد ساعتگرد - ساعتگرد
- (۴) ساعتگرد - پاد ساعتگرد

۳۹. یکای شار مغناطیسی و ضریب القاوری در SI به ترتیب از راست به چپ ..... و ..... بوده و شار مغناطیسی کمیتی ..... و ضریب القاوری کمیتی ..... است.

- (۱) H, Wb, نرده‌ای، نرده‌ای
- (۲) H, Wb, برداری، نرده‌ای
- (۳) m, V, نرده‌ای، نرده‌ای
- (۴) m, V, برداری، نرده‌ای

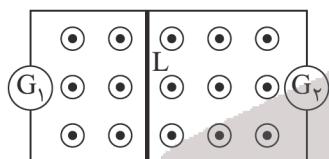
۴۰. نمودار شار مغناطیسی عبوری از حلقه‌ای به مقاومت ۵ اهم بر حسب زمان رسم شده است. در مدت ۲۰ms

چه تعداد الکترون بر اثر جریان القایی از مقطع این حلقه می‌گذرد؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19} C$)

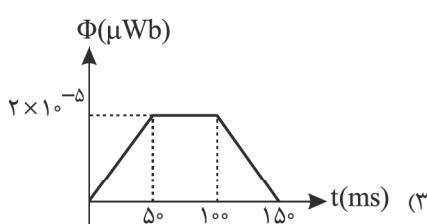
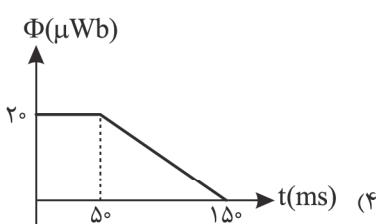
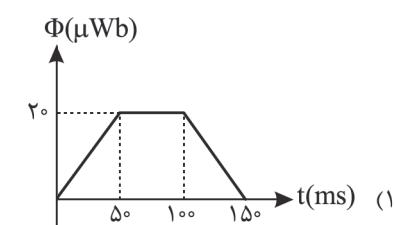
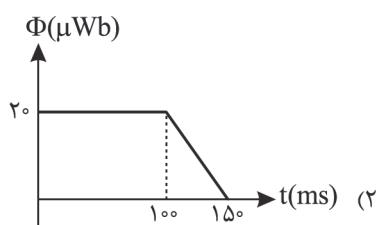
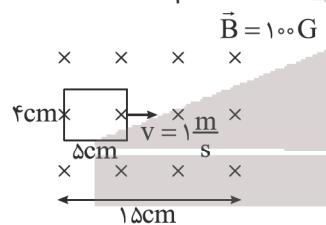
- (۱) 1×10^{18}
- (۲) 1×10^{17}
- (۳) $1/25 \times 10^{17}$
- (۴) $1/25 \times 10^{18}$

۴۱. میله L را با تندی v به سمت راست حرکت می‌دهیم. جهت جریان القایی را در گالوانومتر (۱) و (۲) تعیین کنید.

- (۱) به سمت بالا - به سمت بالا
- (۲) به سمت بالا - به سمت پایین
- (۳) به سمت پایین - به سمت پایین
- (۴) به سمت پایین - به سمت بالا

۴۲. حلقه‌ای به ابعاد $4\text{cm} \times 5\text{cm}$ مطابق شکل درون میدان مغناطیسی $G = 100$ قرار دارد. نمودار Φ - t این حلقه تا خروج کامل قاب مشابه به کدام گزینه می‌تواند باشد؟ (مبدأ زمان را لحظه رسم شده در شکل در نظر بگیرید).

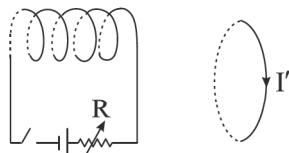

محل انجام محاسبات

۴۳. جریان الکتریکی عبوری از یک القاگر به ضریب القاوری L را چند درصد افزایش دهیم تا انرژی ذخیره شده در آن ۴۴ درصد تغییر کند؟

- (۱) ۸۰ درصد افزایش   (۲) ۸۰ درصد کاهش   (۳) ۲۰ درصد افزایش   (۴) ۲۰ درصد کاهش

۴۴. در شکل زیر، جهت جریان القایی در حلقه رسم شده است. کدام مورد زیر نمی‌تواند باعث تولید این جریان القایی شود؟

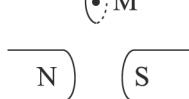
- (۱) لحظه وصل کلید

- (۲) کاهش مقاومت متغیر وقتی کلید بسته است.

- (۳) لحظه قطع کلید

- (۴) نزدیک کردن حلقه به سیم‌لوله وقتی کلید بسته است.

۴۵. حلقه‌ای را عمود بر خطوط میدان مغناطیسی از نقطه M تا N حرکت می‌دهیم. جهت جریان القایی در این مسیر چگونه است؟ (ناظر سمت راست حلقه قرار دارد).

- (۱) ابتدا ساعتگرد سپس پادساعتگرد

- (۲) ابتدا پادساعتگرد سپس ساعتگرد

- (۳) همواره ساعتگرد

- (۴) همواره پادساعتگرد

۴۶. یک مولد جریان متناوب دارای بیشینه جریان $2\sqrt{2}$ آمپر است. اگر پیچه این مولد در هر 20° دقیقه 60 دور بزند، معادله جریان متناوب این مولد کدام است؟

$$I = 2\sqrt{2} \sin 2\pi t \quad (۲)$$

$$I = 2\sin 2\pi t \quad (۱)$$

$$I = 2\sqrt{2} \sin \frac{\pi}{10} t \quad (۴)$$

$$I = 2 \sin \frac{\pi}{10} t \quad (۳)$$

۴۷. معادله جریان بر حسب زمان یک القاگر با ضریب القاوری $H/2$ در SI به صورت $I = 2\sin 5\pi t$ است. در

بازه زمانی $t = \frac{1}{2}s$ تا $t = \frac{1}{2}s$ انرژی ذخیره شده در میدان مغناطیسی القاگر چند ژول تغییر می‌کند؟

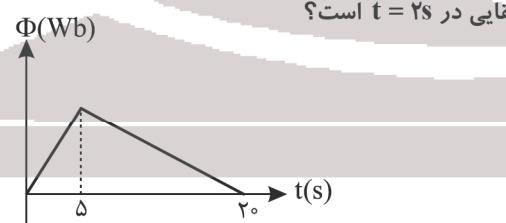
۰/۴ (۴)

۰/۲ (۳)

۰/۳ (۲)

۰/۱ (۱)

۴۸. نمودار شار مغناطیسی عبوری از 10° حلقه بر حسب زمان مطابق شکل زیر است. بزرگی نیروی محرکه القایی در لحظه $t = 15s$ چند برابر بزرگی نیروی محرکه القایی در $t = 2s$ است؟

۱/۳ (۲)

۱ (۳)

۳ (۴)

۴۹. بردار میدان مغناطیسی یکنواختی در SI به صورت $\vec{B} = 30\vec{i} - 40\vec{j} + 40\vec{k}$ است، پیچه‌ای شامل دو حلقه به شعاع 10 cm عمود بر محور آها قرار دارد. شار مغناطیسی عبوری از حلقه را در SI به دست آورید. ($\pi = 3$)

۱/۲ (۴)

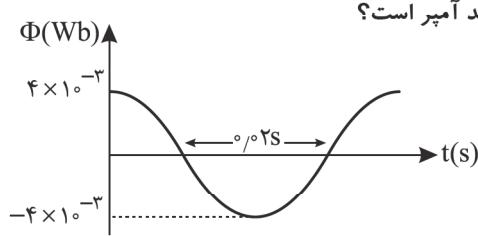
۰/۹ (۳)

۱/۵ (۲)

۲/۴ (۱)

۵. پیچه‌ای دارای 20° حلقه و مقاومت کل 2π اهم است. اگر نمودار شار بر حسب زمان در هر یک از حلقه‌ها

به صورت زیر باشد، جریان القایی در لحظه $s = \frac{1}{10}s$ چند آمپر است؟

(۱) صفر

4×10^{-3} (۲)

2×10^{-3} (۳)

۲ (۴)

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

شیمی

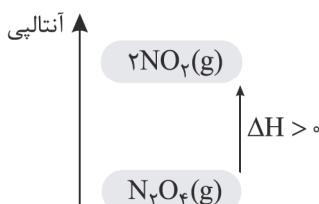
محل انجام محاسبات

۵۱. عبارت بیان شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مجموع انرژی جنبشی و پتانسیل یک سامانه هم‌ارز با آنتالپی آن است.
(۲) در هر واکنش شیمیایی حاصل $[H_2O(g)] - [H_2O(f)]$ هم‌ارز با گرمایی است که در فشار ثابت با محیط پیرامون دادوستد می‌کند.
(۳) اگر برای تولید ۰/۵ مول گاز اوزون در واکنش $2O_2 \rightleftharpoons 2O_3$ ، آنتالپی -20 kJ افزایش یابد، آنتالپی واکنش برگشت برابر $+280\text{ kJ}$ است.
(۴) گرمای تولید یا مصرف شده در واکنش‌های شیمیایی قابل اندازه‌گیری است.

۵۲. کدام موارد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- (آ) نمودار تغییرات آنتالپی در واکنش تولید گاز قهوه‌ای رنگ NO_2 از گاز N_2O_4 را می‌توان به صورت زیر نمایش داد.

ب) برای گزارش میزان انرژی مورد نیاز برای شکستن پیوندها در مولکول‌های HCl باید از میانگین آنتالپی پیوند استفاده کرد.

پ) آنتالپی واکنش شده میان گازهای N_2 و H_2 در فرایند هابر را می‌توان به کمک آنتالپی‌های پیوند تعیین کرد.

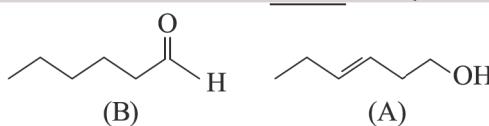
ت) گرمای مصرف شده در اثر انحلال کلسیم کلرید در آب در فشار ثابت را می‌توان با استفاده از گرماسنج لیوانی تعیین کرد.

- (۱) آ و پ   (۲) ب و پ   (۳) آ، پ و ت   (۴) همه موارد

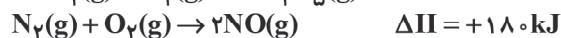
۵۳. در کدام واکنش ΔH محاسبه شده به کمک آنتالپی‌های پیوند با داده‌های تجربی همخوانی بیشتری دارد؟

کدام مورد از مطالب زیر به درستی بیان نشده است؟

- (۱) ترکیب آلی آروماتیک است.
(۲) یکی از گروه‌های عاملی آن در مفرز بادام یافت می‌شود.
(۳) فرمول مولکولی آن $C_{12}H_{14}O_3$ است.
(۴) دارای سه گروه عاملی متفاوت است.

۵۴. در ارتباط با دو ترکیب آلی زیر کدام گزینه نادرست است؟ ($O=16, C=12, H=1: \text{g.mol}^{-1}$)

- (۱) این دو ترکیب ایزومر یکدیگر بوده اما خواص فیزیکی و شیمیایی متفاوتی دارند.
(۲) هپتانون نیز مانند ترکیب B دارای گروه عاملی کربونیل است.
(۳) گروه عاملی موجود در رازبانه در هیچ یک از دو ترکیب A و B یافت نمی‌شود.
(۴) ترکیب آلی موجود در بادام همانند B دارای عامل آلدهیدی بوده و تفاوت جرم مولی این دو ترکیب برابر 7 g.mol^{-1} است.

۵۵. با توجه به واکنش‌های زیر، ΔH واکنش $2N_2O_5(g) \rightarrow 2N_2O_4(g) + 5O_2(g)$ چند کیلوژول است؟

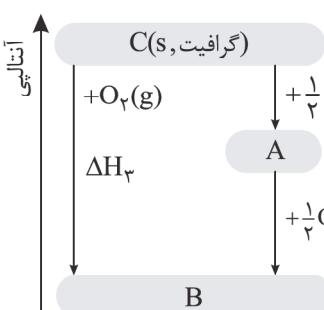
۲۵۶ (۴)

۵۳۲ (۳)

۲۱۲ (۲)

۳۲۵ (۱)

محل انجام محاسبات

۵۷. با توجه به نمودار داده شده، کدام گزینه به مطلبی نادرست اشاره دارد؟

(۱) واکنش سوختن کامل گرافیت مجموعه‌ای از دو واکنش پی‌درپی است.

(۲) A و B به ترتیب گازهای CO و CO₂ می‌باشند.

(۳) فراورده تولیدی در مرحله دوم نسبت به فراورده تولیدی در مرحله اول پایدارتر است.

(۴) ΔH₂ را نمی‌توان به روش تجربی تعیین کرد و برای تعیین آن باید از قانون هس کمک گرفت.

۵۸. کدام گزینه نادرست است؟

(۱) محیط سرد، خشک، تاریک و عاری از اکسیژن برای نگهداری انواع مواد غذایی مناسب است.

(۲) بنزویک اسید (C₆H₅O₂) نوعی نگهدارنده است که سرعت واکنش‌هایی که منجر به فساد ماده غذایی می‌شود را کاهش می‌دهد.

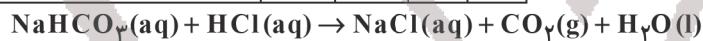
(۳) در اثر واکنش محلول‌های AgNO₃ و NaCl رسوب سفید رنگ AgCl به سرعت تشکیل می‌شود.

(۴) لیکوپن نوعی بازدارنده است که سبب کاهش سرعت واکنش‌های ناخواسته در بدن می‌شود.

۵۹. با توجه به جدول زیر و واکنش داده شده، سرعت متوسط مصرف NaHCO_3 در بازه زمانی انجام واکنش

$\text{Br} \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$ کدام است؟ ($\text{O} = 16, \text{C} = 12 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$ (معادله موازن نشده است).

زمان (ثانیه)	۰	۵	۱۰	۱۵
جرم مخلوط واکنش (گرم)	۱۲۰	۱۰۲	۹۳	۸۷

۰/۰۵ (۴)

۰/۱۳

۱/۵ (۲)

۳ (۱)

۶۰. عبارت بیان شده در کدام گزینه در ارتباط با عوامل مؤثر بر سرعت واکنش نادرست است؟

(۱) محلول بنفس رنگ پتانسیم پرمنگات با یک اسید آلی در اثر گرم شدن به سرعت بی‌رنگ می‌شود.

(۲) فلز پتانسیم برخلاف سدیم به شدت با آب سرد واکنش می‌دهد زیرا میزان واکنش پذیری این دو فلز متفاوت است.

(۳) پخش کردن گرد آهن بر روی شعله به دلیل افزایش سطح تماس سبب سوختن آن می‌شود.

(۴) الیاف آهن داغ و سرخ شده در ارلن پر از اکسیژن برخلاف هوا می‌سوزد که این امر بیانگر اثر غلظت واکنش دهدده بر سرعت واکنش است.

۶۱. ۰/۰ مول N₂O₅ گازی را در ظرف سربسته ۰ لیتری وارد می‌کنیم. پس از گذشت ۱۰ ثانیه از شروع واکنش ۰/۰ مول گاز دی‌نیتروژن پنتاکسید در ظرف باقی می‌ماند. سرعت تولید NO₂ بر حسب

$\text{Br} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \text{ min}^{-1}$ کدام است؟ ($\text{O} = 16, \text{N} = 14 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۷/۵ × ۱۰^{-۳} (۴)

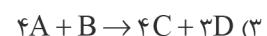
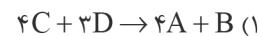
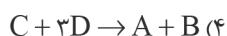
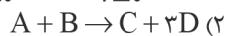
۱/۵ × ۱۰^{-۳} (۳)

۷/۵ × ۱۰^{-۲} (۲)

۱/۵ × ۱۰^{-۲} (۱)

۶۲. با توجه به واکنش گازی زیر که در ظرف سربسته در دمای ثابت انجام می‌شود، معادله انجام شده کدام است؟

$$\frac{-\Delta[\text{A}]}{\Delta t} = \frac{+\Delta[\text{C}]}{\Delta t} = \frac{-4\Delta[\text{B}]}{\Delta t} = \frac{+4\Delta[\text{D}]}{3\Delta t} = \bar{R}$$

۶۳. کدام گزینه درست بیان شده است؟

(۱) کلسیتول یک ترکیب آلی موجود در غذاهای جانوری است که سیرنشده است و دارای گروه عاملی هیدروکسیل می‌باشد.

(۲) بنزویک اسید که در تمشک و توت فرنگی یافت می‌شود، ساده‌ترین کربوکسیلیک اسید است.

(۳) نسبت مجموع تعداد اتم‌های موجود در مالتوز به گلوكز برابر ۲ می‌باشد.

(۴) هندوانه و گوجه فرنگی محتوى لیکوپن بوده که یک ترکیب آلی سیرنشده به فرمول مولکولی C₄H₅O₅ می‌باشد.

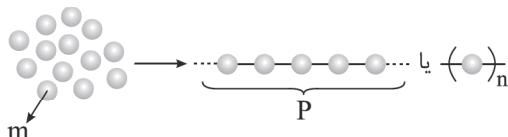

۶۴. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) امروزه بیش از نیمی از الیاف تولیدی در جهان ساختگی هستند.
- ۲) همه درشت مولکول‌ها در ساختار خود دارای واحد تکرارشونده می‌باشند.
- ۳) حدود نیمی از لباس‌های تولیدی در جهان از نوعی الیاف طبیعی تهیه می‌شود.
- ۴) سلولز و نشاسته هر دو پلیمرهایی هستند که واحدهای سازنده آنها گلوكز است.

۶۵. در کدام واکنش آب تولید نمی‌شود؟

- ۱) سوختن اتانول
- ۲) پروپانویک اسید با متانول
- ۳) تولید کولار
- ۴) تولید پلی‌سیانوات

۶۶. با توجه به شکل زیر کدام گزینه نادرست است؟ ($C=12, H=1: g/mol^{-1}$)

- ۱) تعیین تعداد دقیق مولکول‌های m شرکت‌کننده در واکنش و فرمول مولکولی دقیق ماده P امکان‌پذیر نیست.
- ۲) اگر جرم مولی P برابر $8320 \cdot g/mol^{-1}$ باشد و از آن بتوان در تهیه ظروف یکبار مصرف استفاده کرد، n برابر با 670 است.
- ۳) در صورتی که P دارای ساختار $\cdots -CH_2-CH_2-CH_2-CH_2-CH_2-CH_2-CH_2-$ باشد، شمار گروههای CH_2 ، CH و CH_3 در مولکول m با هم برابر است.
- ۴) m می‌تواند نشان‌دهنده هر ترکیب آلی که در ساختار خود دارای پیوند دوگانه کربن – کربن در زنجیر کربنی است، باشد.

۶۷. در ارتباط با واکنش پلیمری شدن اتن، همه گزینه‌های زیر درست هستند، به جز.....

- ۱) با اضافه شدن مولکول‌های اتن از کناره‌ها به یکدیگر و ایجاد زنجیره‌های شاخه‌دار، انعطاف‌پذیری پلیمر تولیدی کاهش می‌یابد.
- ۲) با تغییر مقدار کاتالیزگرهای واکنش بسیارش، جرم مولی میانگین پلیمر تولیدی تغییر می‌کند.
- ۳) بلی اتن سنتگین نسبت به بلی اتن سک چگالی بیشتر و نیروی بین مولکولی قوی‌تری دارد.
- ۴) این واکنش در فشار بالا و در حضور گرما انجام شده و در آن 11 مول ماده گازی به یک مول ماده جامد تبدیل می‌شود.

۶۸. کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

» جزء ویتامین‌های ..... است و در ساختار آن گروه عاملی ..... وجود دارد.«

- ۱) ویتامین D - محلول در چربی - هیدروکسیل
- ۲) ویتامین C - محلول در آب - کربوکسیل
- ۳) ویتامین K - محلول در چربی - هیدروکسیل
- ۴) ویتامین A - محلول در آب - کربونیل

۶۹. در کدام گزینه نام ماده با ویژگی و کاربرد ذکر شده برای آن همخوانی ندارد؟

- ۱) پلی‌لاکتیک اسید: تولید ظروف پلاستیکی که امکان تبدیل شدن به کود را دارند.
- ۲) کولار: یکی از معروف‌ترین پلی‌آمیدها که در تهیه تایر اتومبیل‌ها و جلیقه‌های ضدگلوکوله به کار می‌رود.
- ۳) پلی‌ترافلۇئورو اتن: پلیمری با نقطه ذوب بالا که در تهیه نخ دندان از آن استفاده می‌شود.
- ۴) پلی‌سیانوات: پلیمری که در تهیه پتو به کار می‌رود و هر واحد تکرارشونده آن شامل 6 اتم است.

۷۰. کدام یک از عبارت‌های داده شده درست است؟

- ۱) فرایند آبکافت نشاسته یک فرایند فیزیکی است.
- ۲) کولار پلی‌آمیدی است که از فولاد هم حجم خود 5 برابر مقاوم‌تر است.
- ۳) بوی ماهی به دلیل وجود متیل‌آمین و برخی آمین‌های دیگر است.
- ۴) ناخن و پوست بدن از پلیمرهای طبیعی با گروههای عاملی استری تشکیل شده‌اند.

محل انجام محاسبات

۷۱. کدام مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

(آ) فرمول مولکولی CH_2O_2 را می‌توان به ساده‌ترین کربوکسیلیک اسید نسبت داد.

ب) در واکنش: آب + استر $\xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4}$ A + B، هر دو ماده A و B توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکولهای آب را دارند.

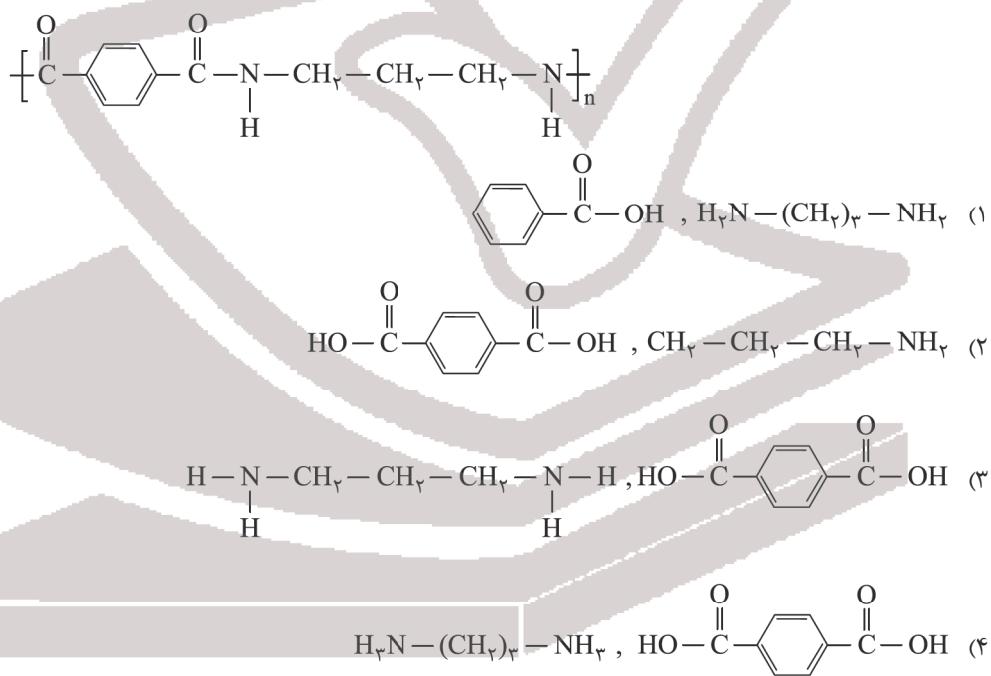
پ) انحلال پذیری آلکان‌های راست‌زنگیر در آب مستقل از شمار اتم‌های کربن موجود در ساختار آنها است.
ت) نیروی میان مولکول‌های پلی‌استرها نیز همانند پلی‌آمیدها از نوع پیوند هیدروژنی است.

٤) آوت ۳) فقط ت ۲) آوب ۱) پوت

۷۲. از پلیمر شدن مولکول $\text{H}_2\text{C}=\text{C}-\text{CH}_3$ کدام ساختار ایجاد می‌شود؟

۷۳. کدام گزینه مونومرهای پلیمر داده شده را به درستی نشان می‌دهد؟

۷۴. درباره استری با فرمول $C_3H_6O_2$ نمی‌توان گفت که:

۱) اتیل متانوات است.

۲) نقطه جوش آن از پروپانوئیک اسید بیشتر است.

(۳) از واکنش متابول با دومین عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها تولید شده است.

۴) فاقد پیوند هیدروژنی است.

۷۵. عبارت بیان شده در کدام گزینه از نظر درستی و نادرستی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) ویتامین C برخلاف ویتامین‌های A, D و K محلول در آب است.

۲) شرایط مناسب برای تجزیه نشاسته به مونومرهای سازنده، محیط مرطوب با کاتالیزگر یا محیط گرم و مرطوب است.

^۳ پیغمبرهای طبیعی، زیست تخریبی‌زدایند و در طبیعت به مولکول‌های ساده و کوچک تبدیل می‌شوند.

۴) طبق قانون پایستگی جرم، در واکنش استری شدن جرم فراورده آلی تولیدی با مجموع جرم واکنش دهنده های مصرفی برابر است.

مدت پاسخ‌گویی: ۳۲ دقیقه

ریاضی تجربی

محل انجام محاسبات

۷۶. اگر $\frac{\pi}{9} < x < \frac{4\pi}{9}$ و $3m - 1 < 3\cos 3x = 3m$ کدام عدد می‌تواند باشد؟

 $\frac{4}{5}(4)$ $\frac{2}{3}(3)$ $\frac{3}{2}(2)$ $\frac{5}{4}(1)$

۷۷. اگر $\sqrt{1 - 2\sin^2 x(1 - \sin^2 x)}$ حاصل کدام است؟ $\pi < x < \frac{5\pi}{4}$

 $-\sin x - \cos x(4)$ $\sin x - \cos x(3)$ $\sin x + \cos x(2)$ $\cos x - \sin x(1)$

۷۸. حاصل عبارت $4\sin(\frac{17\pi}{3}) \cdot \cos(-\frac{17\pi}{6}) + 8\tan(-\frac{19\pi}{4}) \cdot \sin(\frac{11\pi}{6})$ کدام است؟

 $-1(4)$ $1(3)$ $-7(2)$ $7(1)$

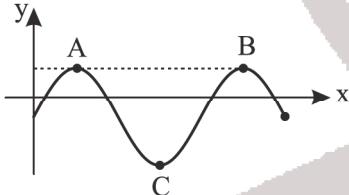
۷۹. اگر α و β زوایای حاده، $\sin(3\alpha + 6\beta) = \frac{\sqrt{3}}{10}$ و $\alpha + 3\beta = \frac{\pi}{4}$ آنگاه حاصل کدام است؟ $7\cot(3\pi + \alpha) + \tan(7\pi - \alpha)$

 $-6(4)$ $6(3)$ $-8(2)$ $8(1)$

۸۰. برد تابع $f(x) = \sin^2 x + 2\cos^2 x$ کدام است؟

 $[2, 4](4)$ $[2, 3](3)$ $[1, 2](2)$ $[0, 2](1)$

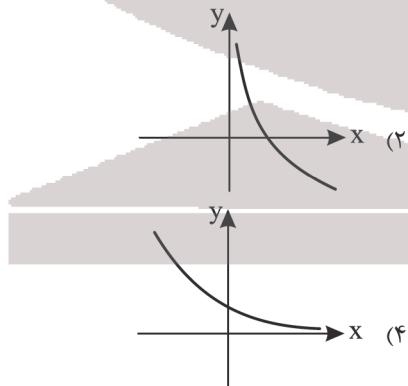
۸۱. نمودار تابع $f(x) = k \sin x - \frac{11}{2}$ به صورت زیر است. اگر مساحت مثلث ABC کدام است؟

است؟

 $8\pi(1)$ $16\pi(2)$ $18\pi(3)$ $9\pi(4)$

۸۲. نمودار تابع $y = (\frac{3}{\pi})^x$ کدام است؟

 y x y x y x

۸۳. اگر مجموع لگاریتم‌های ریشه‌های معادله $\frac{1}{2}x^2 - 4x + a = 0$ برابر لگاریتم مجموع ریشه‌های آن باشد، a کدام است؟ (لگاریتم‌ها در مبنای ۱۰ می‌باشند).

 $2\sqrt{2}(4)$ $\sqrt{2}(3)$ $4(2)$ $2(1)$

۸۴. اگر انرژی آزاد شده زلزله (E) از رابطه $\log E = 11/8 + 1/5M$ (M در مقیاس ریشتر) به دست آید، انرژی آزاد شده در یک زلزله ۷ ریشتری چند برابر انرژی آزاد شده در یک زلزله ۵ ریشتری است؟

 $1000(4)$ $100(3)$ $3(2)$ $2(1)$

۸۵. دامنه تابع $f(x) = \sqrt[5]{(x-1)\log_x(4-x)}$ شامل چند عدد طبیعی است؟

 $4(4)$ $3(3)$ $2(2)$ $1(1)$

محل انجام محاسبات

۸۶. تابع نمایی $f(x) = a + b(\frac{1}{q})^x$ از مبدأ مختصات عبور کرده و خط $2x - y - 1 = 0$ را در نقطه‌ای با عرض

قطع کرده است. حاصل $(-8, -f^{-1}(8))$ کدام است؟

-۲ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۷. مجموعه جواب معادله $\frac{\log(2x-5)}{\log(x-8)} = \frac{1}{2}$ کدام است؟

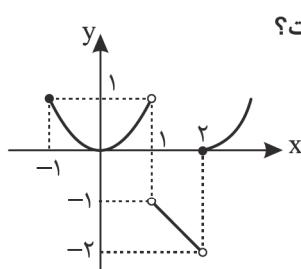
{ } (۴)

{ ۳, \frac{11}{3} } (۳)

\{\frac{11}{3}\} (۲)

{ ۳ } (۱)

۸۸. شکل زیر نمودار تابع f است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) + \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x)$ کدام است؟

۲ (۱)

-۲ (۲)

-۵ (۳)

-۸ (۴)

۸۹. اگر $\lim_{x \rightarrow -a} \frac{x^2 - 2a}{x + 2}$ حاصل، $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}} \frac{\sin^2 x}{1 + \cos x} = \frac{1}{a}$ کدام است؟

-۲a (۴)

۳a (۳)

-a (۲)

۴a (۱)

کدام گزینه درست است؟

۲) فقط از چپ پیوسته است.

۴) از راست و از چپ ناپیوسته است.

۱) فقط از راست پیوسته است.

۳) پیوسته است.

۹۰. در مورد پیوستگی تابع $x = \begin{cases} \frac{|x|}{x^2 - x} & x < 0 \\ 1 & x = 0 \\ \frac{\cos x}{[x] + 1} & x > 0 \end{cases}$ کدام است؟

۴) صفر

-۱۶ (۳)

-۸ (۲)

۱۶ (۱)

۹۱. اگر $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{b|x^2 - 5x + 6|}{x^2 + ax + 3} = a$ کدام است؟

۴) صفر

۰ (۳)

-۸ (۲)

۱۶ (۱)

۹۲. توابع f و g در $x = 3$ حد دارند. اگر $\lim_{x \rightarrow 3} (f(x) \cdot g(x)) = 8$ و $\lim_{x \rightarrow 3} (f(x) + g(x)) = 6$ حاصل

$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{g(x)}{f(x) - 1}$ کدام می‌تواند باشد؟

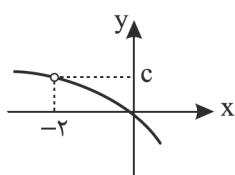
\frac{3}{4} (۴)

\frac{4}{3} (۳)

\frac{2}{3} (۲)

\frac{3}{2} (۱)

۹۳. شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $f(x) = \frac{x^2 - ax}{x^2 - b}$ است. حاصل $f(c)$ کدام است؟

-\frac{1}{3} (۲)

-\frac{1}{2} (۱)

-\frac{1}{8} (۴)

-\frac{1}{4} (۳)

۹۴. احمد به احتمال $7/10$ در تیم کوهنوردی مدرسه و به احتمال $1/8$ در تیم ملی فوتبال نوجوانان انتخاب می‌شود.

احتمال آنکه فقط در یکی از تیم‌ها انتخاب شود چقدر است؟

۰/۲۶ (۴)

۰/۹۴ (۳)

۰/۴۸ (۲)

۰/۳۸ (۱)

۹۵. هر کدام از داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ را دو برابر کرده و به آنها ۳ واحد اضافه می‌کنیم. اگر ضریب

تغییرات داده‌ها $\frac{1}{n}$ برابر شود، مجموع داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ چقدر است؟

۷/۵ (۴)

۶ (۳)

۸ (۲)

۶/۵ (۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۸ دقیقه

زمین‌شناسی

محل انجام محاسبات

۹۶. در کدام گزینه به ترتیب سنگ‌های مقاوم رسوی، آذرین و دگرگونی صحیح آمده است؟

- (۱) ماسه سنگ، گرانیت، کوارتزیت
 (۲) دولومیت، بازلت، کوارتزیت
 (۳) دولومیت، گابرو، زیپس
 (۴) ماسه سنگ، دولومیت، هورنفیلز

۹۷. در بخش ..... که به عنوان لایه زهکش عمل می‌کند از ..... استفاده می‌شود.

- (۱) زیرسازی - شن، ماسه و سنگ شکسته
 (۲) زیر اساس - شن و ماسه یا سنگ شکسته
 (۳) زیرسازی - شن، ماسه و قیر
 (۴) اساس - شن، ماسه و قیر

۹۸. در کدام منطقه احتمال بیشتری برای تغییر شکل و نرمی استخوان در زنان مسن وجود دارد؟

- (۱) رودخانه‌های آلوده به آرسنیک
 (۲) معادن کانسنگ‌های اکسیدی
 (۳) مناطق کوهستانی دور از دریا
 (۴) معادن کانسنگ گالن

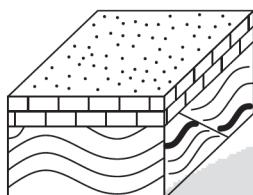
۹۹. کمبود یا زیادی کدام دو عنصر هر دو باعث بیماری خواهد شد؟

- (۱) فلوئور - جیوه
 (۲) روی - آرسنیک
 (۳) آرسنیک - جیوه
 (۴) روی - فلوئور

۱۰۰. از کانی‌های رسی در ساخت ..... و ..... می‌توان استفاده کرد.

- (۱) صنایع آرایشی - پودر بچه
 (۲) صنایع آرایشی - قرص‌های مسکن
 (۳) لباس محافظ عکس‌برداری با اشعه X - پودر بچه
 (۴) خمیر دندان - داروی بهبود زخم معده

۱۰۱. تنش‌هایی که منطقه زیر را تحت تأثیر قرار داده‌اند به ترتیب از قدیم به جدید کدامند؟

- (۱) کششی - فشاری
 (۲) کششی - کششی
 (۳) فشاری - فشاری
 (۴) فشاری - کششی

۱۰۲. هر یک از ویژگی‌های نام برده به ترتیب به کدام یک از امواج لرزه‌ای مربوط می‌شود؟

الف) در این امواج جایه‌جایی ذرات به موازات سطح زمین صورت می‌گیرد.

ب) عمق نفوذ این امواج از سطح به عمق کاهش می‌یابد.

ج) فقط از محیط‌های جامد عبور می‌کند.

د) اولین موجی است که توسط دستگاه‌های لرزه‌نگار دریافت می‌شود.

- (۱) P_S_S_L (۴)   (۲) P_S_R_L (۳)   (۳) P_S_R_S (۲)   (۴) P_S_L_P (۱)

۱۰۳. مطالعه «زمین‌لرزه‌ها» و «ساختمان درونی زمین» به ترتیب در کدام شاخه از علم زمین‌شناسی انجام می‌شود؟

- (۱) ژئوفیزیک - تکتونیک
 (۲) تکتونیک - ژئوفیزیک
 (۳) زمین‌شناسی مهندسی - ژئوفیزیک
 (۴) زمین ساخت - تکتونیک

۱۰۴. امتداد کدام گسل تقریباً شرقی - غربی است؟

- (۱) خزر
 (۲) نایبند
 (۳) کازرون
 (۴) تبریز

۱۰۵. داشتن «سنگ‌های دگرگونی» و «سنگ‌هایی به سن پر کامبرین تا سنوزوئیک» به ترتیب به کدام پهنه‌های ایران مربوط می‌شود؟

- (۱) ایران مرکزی، سهند - بزمان
 (۲) ایران مرکزی - کپه داغ
 (۳) ایران مرکزی - ایران مرکزی
 (۴) سنندج - سیرجان، ایران مرکزی

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴
۱۴۰۳ اردیبهشت

پاسخنامه تجربی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	زیست‌شناسی	سید محمد شاملو	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	فاطمه‌سادات طباطبایی معصومه فرهادی
۲	فیزیک	رضا خالو	رضا خالو – لیلا مظلومی – امیرعلی میری	محمد رضا خادمی – مهدی‌يار شریف
۳	شیمی	بهزاد امامی‌پور	محبوبه بیک‌محمدی – زهرا طالع‌زاده	کارو محمدی – محمد‌مهند صوفیان
۴	ریاضی	سعید اکبر‌زاده	ایمان اردستانی – سعید اکبر‌زاده ابوالفضل فروغی – فاطمه یموت‌زواره	نیکا موسوی – مانی موسوی
۵	زمین‌شناسی	لیلی نظیف	لیلی نظیف – رضا ملکان‌پور	-

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احمدی – امیرعلی‌الماصی – مبینا بهرامی – معین‌الدین تقی‌زاده – کبری سلیمانی – مهرداد شمسی – راضیه صالحی – انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

(۲) پس از پاره شدن فولیکول و تخدمان طی تخمگذاری، با افزایش ترشح هورمون‌های جنسی از جسم زرد و خودتنظیمی منفی، میزان ترشح هورمون‌های LH و FSH کاهش می‌یابد و تقریباً تا انتهای دوره لوتالی این چرخه، در یک مقدار حداقل، ثابت می‌ماند.
 (۳) کاهش فعالیت جسم زرد، در هفته آخر دوره جنسی بروز می‌کند؛ از ابتدای دوره تا این زمان، دیواره رحم همواره در حال افزایش ضخامت نیست بلکه در روزهای ابتدایی چرخه رحمی، دیواره داخلی آن، تخریب می‌شود.
 (۴) هنگام تخمگذاری، معمولاً یک اووسیت ثانویه به همراه نخستین گویچه قطبی و تعدادی یاخته فولیکولی از تخدمان خارج شده و به یک لوله رحم (به لوله‌های رحم) وارد می‌شوند.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۷)

گزینه ۳ صحیح است.

به دنبال لقاح مضاعف در نهان دانگان، یاخته‌های تخم اصلی و تخم ضمیمه تشکیل می‌شود؛ تخم ضمیمه نسبت به تخم اصلی اندازه بزرگ‌تر و تعداد کروموزوم بیشتری دارد.

بررسی همه گزینه‌ها:

- (۱) تخم اصلی با انجام تقسیم‌های میتوژی متوازی باعث تشکیل رویان و پایه اتصال آن می‌شود اما نمی‌تواند ذخیره غذایی دانه را تشکیل دهد.
- (۲) به دنبال تقسیم‌های متوازی یاخته تخم ضمیمه، آندوسیرم تشکیل می‌شود.
- (۳) تخم اصلی پس از اولین تقسیم میتوژ، سیتوپلاسم خود را به صورت نابرابر میان دو یاخته تقسیم می‌کند.
- (۴) بخش گوشتش آندوسیرم نارگیل حاصل تقسیم هسته و سیتوپلاسم یاخته تخم ضمیمه است که به طور متوازی انجام می‌گیرد.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۱)

گزینه ۱ صحیح است.

فقط عبارت (ج) به مطلب درستی اشاره می‌کند.

بررسی همه عبارت‌ها:

- (الف) بعد از قرار دادن قطعه آگار حاوی ماده تولید شده در نوک دانه‌رست، پس از گذشت زمان (نه بالافاصله) دانه‌رست به سمتی خلاف جهت قوارگیری آگار خم می‌شود.
 (ب) انتشار ماده درون آگار (نه خود آگار) به درون دانه‌رست باعث تحریک افزایش طول یاخته‌های آن می‌شود.
 (ج) خم شدن دانه‌رست حاصل افزایش برگشت‌ناذیر طول گروهی از یاخته‌هاست و تغییری در قطر آن ایجاد نمی‌کند.
 (د) در بخشی از دانه‌رست که آگار قرار گرفته است، رشد طولی یاخته‌ها تحریک می‌شود و تغییری در دفعات تقسیم شدن آنها رخ نمی‌دهد.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۳۹)

گزینه ۴ صحیح است.

غده سیب‌زمینی، ساقه متورمی است که توانایی ذخیره کردن مواد غذایی را دارد؛ ریشه منشعب این گیاه به ساقه هوایی متصل است اما ساقه زیرزمینی آن، توانایی فتوستنت ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) رشد افقی در زمین ساقه و ساقه رونده دیده می‌شود؛ اما زمین ساقه برخلاف ساقه رونده توانایی فتوستنت ندارد.
- (۲) زمین ساقه به طور افقی در زیر خاک رشد می‌کند و می‌تواند پایه‌های جدیدی در محل جوانه‌های خود ایجاد کند؛ زنبق، یک گیاه چندساله علفی است که زمین ساقه دارد.
- (۳) زمین ساقه، غده و پیاز، ساقه‌هایی هستند که در زیر خاک قرار می‌گیرند؛ از این میان، غده و پیاز رشد عمودی دارند.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

گزینه ۴ صحیح است.

در مراحل اولیه جنبی، مورولا به صورت کره توپ و بلاستوسیست به صورت کره توحالی است؛ گزینه ۴ برخلاف سایر گزینه‌ها، عبارت مورد نظر را به درستی کامل می‌کند.

زیست‌شناسی

۱. گزینه ۴ صحیح است.

اگر جوانه رأسی در دانه رست گیاه چمن بریده نشود، میزان اکسین (محرك رشد) و اتیلن (بازارانده رشد) در جوانه‌های جانبه‌ای افزایش و میزان سیتوکینین در آن‌ها کاهش می‌یابد؛ اکسین تولید اتیلن در این جوانه‌ها تحریک می‌کند و سیتوکینین باعث افزایش تقسیم یاخته‌ها می‌شود.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سیتوکینین، پیر شدن اندام‌های هوایی گیاه را به تاخیر می‌اندازد اما نمی‌تواند چینن تاثیری بر ریشه داشته باشد.
- (۲) افسانه کردن سیتوکینین (نه اکسین یا اتیلن) باعث حفظ شادابی گل‌ها می‌شود.

(۳) تحقیقات داروین و پسرش عملکرد هیچ‌کدام از تنظیم‌کننده‌های رشد را مشخص نکرد؛ در ضمن، نسبت بالای اتیلن به اکسین می‌تواند باعث ریش برگ‌ها شود و این فرایند ارتباطی با سیتوکینین ندارد.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۲)

۲. گزینه ۳ صحیح است.

گامت‌ها، یاخته‌هایی هستند که به صورت طبیعی ارتباط میان نسل‌های مختلف جانداران را برقرار می‌کنند؛ عبارت‌های اول، دوم و سوم به مطلب درستی در ارتباط با گامت‌ها اشاره می‌کنند.

بررسی همه عبارت‌ها:

مورد اول: در تولیدمثل جنسی نهان دانگان، گامت‌های نر، پس از قرار گرفتن دانه گرده رسیده روی کلاه و تشکیل لوله گرده، به وجود می‌آیند.
 مورد دوم: گامت‌ها حاصل تقسیم میتوژ یا میوز ۲ هستند و در نتیجه به دنبال جدا شدن کرومایدیهای خواهری در آنافاز تولید می‌شوند.
 مورد سوم: در فرایند بکرزاپی، گامت ماده بدون انجام لقاح، شروع به تقسیم می‌کند؛ بنابراین می‌توان گفت فقط گروهی از گامت‌های ماده، تنها در صورت انجام لقاح، یاخته‌ای تشکیل می‌دهند که طی تقسیم‌های متواالی، منجر به تولید زاده می‌شود.
 مورد چهارم: اسپرم زنیور عسل نر، حاصل تقسیم میتوژ است و همه فامتن‌های هسته یاخته سازنده خود را دریافت می‌کند.
 (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۷)

۳. گزینه ۲ صحیح است.

طبق متن کتاب درسی، رود و ویروس به گیاه، فرایندیهای را به راه می‌اندازد که نتیجه آن، مرگ یاخته‌های آلوده و قطع ارتباط آنها با بافت‌های سالم است؛ بنابراین، ویروس نمی‌تواند در بافت‌های سالم گیاه تکثیر یابد و گیاه فرصت پیدا می‌کند تا با سازوکارهای دیگری مانند تولید ترکیبات ضد ویروسی، با آن مقابله کند. ترتیب بروز این وقایع به شکل زیر است:

- آلوده شدن یاخته گیاهی توسط ویروس
  - تولید سالیسیلیک اسید (نوعی هورمون گیاهی) توسط یاخته آلوده
  - شروع مرگ یاخته گیاهی تحت تأثیر هورمون
  - فعالیت آنزیم‌های گوارشی تولید شده توسط خود یاخته و مرگ یاخته‌ای
  - قطع ارتباط یاخته آلوده با یاخته‌های سالم
  - فرصت پیدا کردن گیاه برای مقابله با ویروس توسط سازوکارهایی از جمله تولید ترکیبات ضد ویروسی
- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۵۱)

۴. گزینه ۲ صحیح است.

در انتهای چرخه جنسی که لقاح انجام نگرفته باشد، ضخامت رحم بدون تحریک، کاهش می‌یابد و سپس در ابتدای چرخه بعدی، جدار داخلی رحم تخریب می‌شود.

بررسی همه گزینه‌ها:

- (۱) افزایش شدید ترشح استروژن، حدود روز ۱۴ چرخه جنسی و در اواخر مرحله فولیکولی بروز می‌کند؛ اما مقدار ترشح FSH (هورمون محرك فولیکولی) در طول دوره فولیکولی، ابتداء افزایش اندک و سپس کاهش می‌یابد و درنهایت دچار افزایش شدید می‌شود. بنابراین، مقدار ترشح این هورمون، افزایش مداوم ندارد.

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۴ . پاسخنامه تمدی

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یاخته‌های فتوسنتزکننده روپوستی، یاخته‌های نگهبان هستند که خروج آب و انواع بون‌ها از پروتوبلاست آنها برای سنته شدن روزنه‌های هوایی انجام می‌گیرد؛ هورمونی که باعث سته شدن روزنه‌های هوایی می‌شود، آبسیزیک اسید است که تأثیری بر ایجاد لایه جداکننده در دمیرگ ندارد.

(۲) عامل هورمونی بروز نورگرایی، اکسین است که مقدار انک آن در محل دمیرگ باعث ایجاد لایه جداکننده می‌شود. توده یاخته‌های حاصل از تقسیم‌های تخم ضمیمه، آندوسپرم است که خارجی ترین یاخته‌های آن در دانه غلات، تحت تأثیر هورمون جیبریلین، آنزیم‌های گوارشی آزاد می‌کنند. هورمون جیبریلین بر ایجاد لایه جداکننده در دمیرگ بی‌تأثیر است.

(۳) عامل نارنجی، یک سلاح بیولوژیک است که طی مخلوط کردن انواعی از اکسین‌ها تولید می‌شود؛ افزایش اکسین نمی‌تواند ایجاد لایه جداکننده را در دمیرگ تحریک کند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۵)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

در زایمان طبیعی، ابتدا سر و سپس بقیه بدن از رحم خارج می‌شود؛ در مرحله بعد، با ادامه اقباض رحم، جفت و اجزای مرتبط با آن از رحم خارج می‌شود. در ضمن، موارد (الف) و (ج) مراحل زایمان محسوب نمی‌شوند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

گیاهان طی دفاع شیمیایی می‌توانند ترکیباتی تولید کنند که در خود گیاه سمی نیستند بلکه در لوله گوارش جانوران گیاه‌خوار تجزیه شده و به ماده سمی تبدیل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طی مرگ یاخته‌ای در گیاهان، یاخته الوده به ویروس توسط آنزیم‌های خودش تجزیه می‌شود.

(۲) تلاش برای جلوگیری از ورود عوامل بیماری‌زا به گیاهان، نوعی دفاع فیزیکی است؛ پوستک تا حدودی (نه به طور کامل) مانع از نفوذ عوامل بیماری‌زا به گیاه می‌شود.

(۴) حمله مورچه‌های مهاجم به حشرات برای دفاع از گیاه آکاسیا انجام می‌گیرد اما یکی از پاسخ‌های دفاعی گیاهان به حساب نمی‌آید.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

دانه گرده نارس، یاخته روپیشی، یاخته زایشی، اسپرم، یاخته‌های کیسه روانی و یاخته‌های حاصل از میوز یاخته مركزی بافت خورش دارای هسته هاپلوبیوت هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بخش متورم داخلی ترین حلقه گل دوجنسی، تخدمان است اما گرده نارس و یاخته‌های روپیشی و زایشی درون بساک تشکیل می‌شوند.

(۲) هر یک از تقسیم‌های میوز یک و دو شامل چهار مرحله هستند اما یاخته‌های روپیشی و زایشی، اسپرم و یاخته‌های کیسه روانی طی تقسیم میتوze به وجود می‌آیند.

(۳) همه این یاخته‌های تک‌لاد در حلقه‌های پرچم یا مادگی دیده می‌شوند که روی بخش وسیعی به نام نهنج قرار گرفته‌اند.

(۴) تشکیل تیغه میانی در بخشی غیر از وسط سیتوپلاسم منجر به تقسیم نابرابر سیتوپلاسم می‌شود اما یاخته‌های دانه گرده نارس، اسپرم و اغلب یاخته‌های کیسه روانی طی تقسیم برابر سیتوپلاسم به وجود می‌آیند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

در حدود روز چهاردهم چرخه جنسی یک زن سالم، اووسیت ثانویه، نخستین جسم قطبی و تعدادی یاخته فولیکولی از تخدمان وارد لوله رحمی می‌شود. از میان این یاخته‌ها، فقط اووسیت ثانویه و نخستین جسم قطبی هسته هاپلوبیوت دارند و حاوی یک مجموعه از فامتن‌ها در هسته خود هستند که هیچ‌کدام از آنها، اندازه مشابهی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یاخته‌های توده درونی بلاستوسیست می‌توانند همه یاخته‌های تشکیل‌دهنده بدن جنین را تشکیل دهند.

(۲) تولید و ترشح هورمون از پرده کوربیون انجام می‌گیرد که یاخته‌های بنیادی مورولا توانایی تولید آن را دارند.

(۳) اگر یاخته‌های توده درونی بلاستوسیست به دو قسم تقسیم شوند، دو جنین شکل می‌گیرد که همسان هستند.

(۴) فرایند جایگزینی توسط بلاستوسیست انجام می‌گیرد و مورولا نمی‌تواند وارد دیواره داخلی رحم شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۱)

. ۹

گزینه ۱ صحیح است.

گیاه (۱)، داودی و گیاه (۲)، شبدر است که به ترتیب گیاهانی شب‌بلند و شب‌کوتاه هستند؛ گیاه داودی فقط در شرایط (۲) اما گیاه شبدر در شرایط (۱) و (۳) امکان گل‌دهی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) گلبرگ‌های گل‌های گیاه شبدر به رنگ سفید هستند اما رنگ گلبرگ‌های گل کدوی نر، زرد است.

(۳) شرایط (۳) مربوط به فصلی است که شب‌های طولانی دارد؛ به طور طبیعی و خارج از محیط گلخانه، گیاه داودی زمانی گل می‌دهد که شب‌ها طولانی باشند.

(۴) فرایندهای مربوط به گل‌دهی گیاه گوجه فرنگی، به طول شب و روز وابسته نیست و از نظر شرایط مطرح شده در این سوال امکان مقایسه شدن با گیاه شبدر را ندارد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

در زنبورهای عسل، زنبور ماده ملکه توانایی بکرزاپی دارد. طی بکرزاپی این جانور دیپلوبیوت، ابتدا با تقسیم میوز، گامت هاپلوبیوت تولید می‌شود و سپس این گامت با انجام میتوزهای متوالی، زنبور نر هاپلوبیوت را ایجاد می‌کند. در این فرایند، یاخته دیپلوبیوت میوز ۱ را انجام می‌دهد که طی آن کروموزوم‌های همتای سازنده تتراد، بدون تجزیه بروئن اتصالی ناحیه سانتروم در مرحله آنافاز ۱، از یکدیگر جدا می‌شوند. پس از تکمیل میوز ۲، گامت‌ها شروع به انجام میتوزهای متوالی می‌کنند؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که گامت‌ها و یاخته‌های حاصل از تقسیم آنها (یاخته‌های غیرجنسی) با عبور از مرحله S چرخه یاخته‌ای وارد تقسیم میتوز می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طی بکرزاپی مارها، ابتدا با انجام تقسیم میوز توسط یاخته زاینده دیپلوبیوت، گامت هاپلوبیوت تولید می‌شود؛ بنابراین، در اواخر تقسیم میوز ۲، با تشکیل کمرنده انقباضی بین دو هسته هاپلوبیوت، گامت ماده به وجود می‌آید. در ضمن، به دنبال مرحله S اینترفاراز یاخته زاینده دیپلوبیوت، فامتن‌های همتای دوکروماتیدی و به دنبال مرحله S اینترفاراز گامت هاپلوبیوت، فامتن‌های همتای تک‌کروماتیدی در یاخته‌ها (های) قابل مشاهده است.

(۲) طی میوز ۱ یاخته دیپلوبیوت در زنبور ملکه، ساختار تتراد در پروفاز ۱ تشکیل می‌شود، در متابافاز ۱ در استوای یاخته قرار می‌گیرد و در آنافاز ۱ با جداسدن کروموزوم‌های همتا، از بین می‌رود؛ بنابراین تترادها در همه زمان‌های سه مرحله از میوز ۱ قابل مشاهده نیستند.

(۳) هنگام بکرزاپی مارها، جدا شدن فامتن‌های همتا طی میوز ۱ یاخته زاینده والد، روی می‌دهد اما طی تقسیم میتوز، تجزیه پوشش هسته در مرحله پرومتفافاز کامل می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۹۵)

۱۱. گزینه ۴ صحیح است.

اتیلن باعث افزایش رسیدگی در میوه‌ها می‌شود و در نتیجه شرایطی ایجاد می‌کند که میوه‌های چیده شده به مدت کوتاه‌تری قابل استفاده می‌مانند؛ اکسین باعث تمایز یاخته‌های توده کال به ریشه می‌شود و ریشه اندامی است که روزه هوازی ندارد. افزایش اتیلن و کاهش اکسین باعث ایجاد لایه جداکننده در دمیرگ می‌شود.

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۱۴ . پاسخنامه تجربی

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

در دانه گرده رسیده نهان دانگان، یاخته های رویشی و زایشی قابل مشاهده هستند که هر دو از تقسیم میتوز گرده نارس ایجاد شده اند؛ یاخته رویشی به لوله گرده تمایز می باید و با کیسه رویانی تماس خواهد داشت اما یاخته زایشی، قبل از رسیدن به کیسه رویانی، میتوز می کند و به دو اسپرم تبدیل می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) یاخته های حاصل از تقسیم میوز یاخته مرکزی بافت خورش، یاخته های کیسه رویانی، یاخته سازنده لوله گرده (یاخته رویشی)، یاخته زایشی و اسپرم ها، یاخته های هاپلوبدی هستند که درون برچه دیده می شوند؛ از بیان این یاخته ها، تولید یاخته های زایشی و رویشی درون تخدمان انجام نمی گیرد.

(۳) هیچ کدام از یاخته های کیسه رویانی نمی توانند تقسیم میوز انجام دهند، در صورتی که ساختار چهار کروماتیدی (تراد) فقط در پروفاز میوز ۱ شکل می گیرد.

(۴) در تخمک ها علاوه بر یاخته مرکزی بافت خورش، یاخته های دیپلوبدی دیگری هم وجود دارد که تقسیم کاستمان انجام نمی دهند؛ مثل سایر یاخته های بافت خورش و همچنین یاخته های سازنده پوشش تخمک.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

هورمون تستوسترون از یاخته های بینایی بیضه ترشح می شود و کاهش آن، فرایندهای تنظیم بازخوردی منفی را به راه می اندازد؛ به دنبال این انفاق، یاخته های عصبی هیپوتالاموس، ترشح هورمون آزاد کننده را افزایش می دهند که منجر به افزایش میزان تولید هورمون LH و FSH از هیپوفیز پیشین می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) در صورت کاهش میزان ترشحات غدد شیری، ترشح پروولاکتین افزایش می یابد؛ این هورمون فرایندهای تولید مدلی مردان را تنظیم می کند اما چنین نقشی در بدند زنان ندارد.

(۲) غده های پروستات و پیازی میزراهمی، غده های برون ریزی هستند که در سطحی پایین تر از مثانه قرار دارند و مواد قلایی ترشح می کنند؛ در صورت کاهش ترشحات هر یک از این غده ها، غده دیگر همچنان به فعالیت خودش ادامه می دهد و ورود ترکیبات قلایی به میزراهم متوقف نخواهد شد.

(۳) پرده حفاظتی دارای نقش در تشکیل جفت و بند ناف، کوریون است؛ یاخته های ترشحی این پرده، هورمون HCG می سازند که باعث پایداری و تداوم ترشحات جسم زرد می شود. کاهش فعالیت ترشحی جسم زرد باعث تحریک افزایش ترشح هورمون FSH می شود که در بلوغ انبانک های نابلغ نقش دارد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

فقط مورد (الف) می تواند این عبارت را به درستی کامل کند.
بررسی همه عبارت ها:

(الف) زنورهای عسل گل هایی را گرده افشارانی می کنند که شهد آنها قند فراوانی داشته باشد.

(ب) رنگ های درخشان، بوهای قوی و شهد گل ها از عوامل جذب جانوران به سمت گل ها هستند.

(ج) گرده افشارانی بعضی گیاهان وابسته به باد است؛ این گیاهان تعداد فراوانی گل های کوچک تولید می کنند.

(د) بعضی گرده افشاران ها مانند خفاش، در شب تقدیه می کنند؛ گل هایی که توسط این جانوران گرده افشارانی می شوند، گل برگ هایی با رنگ درخشان دارند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۲۱ و ۱۲۹)

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

مادر آلوده به HIV می تواند در جریان بارداری، زایمان و شیردهی، این ویروس را به فرزند خود منتقل کند. زایمان طبیعی، پس از خروج بکاره مایع درون شامه ای از بدن، آغاز می گردد و همان طور که گفتیم هنگام زایمان، احتمال انتقال ویروس ایدز به فرزند وجود خواهد داشت.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) طی برخورد غشای اووسیت ثانویه و نخستین گویچه قطبی، فرایند لقاح آغاز می شود اما هسته این یاخته ها با هسته اسپرم ادغام نمی شود؛ این یاخته ها باید دومین تقسیم میوز را انجام دهند و هسته یاخته حاصل از این تقسیم، توانایی ادغام شدن با هسته اسپرم را دارد.

(۲) یاخته های فولیکولی دارای فامتن های ساده هستند که فقط یک کروماید در ساختمان آنها وجود دارد.

(۴) در آنفار میوز یک، کاهش طول رشته های دوک متصل به فامتن ها، باعث تغییر تعداد سانترومرها نمی شود؛ اووسیت ثانویه و نخستین گویچه قطبی، حاصل تقسیم میوز یک هستند اما یاخته های فولیکولی طی تقسیم میتوز تولید شده اند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۰۳ و ۱۰۴)

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

طولانی ترین مرحله اینترفار، مرحله وقفه اول است و در انتهای آن، پروتئین های ویژه ای سلامت دنا را بررسی می کنند؛ در این زمان، اگر دنا آسیب دیده باشد و اصلاح نشود، فرایندهای مرگ یاخته ای به راه می افتد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) مرحله وقفه دوم، نسبت به سایر مراحل اینترفار، کوتاه تر است و در این مرحله یاخته آماده تقسیم می شود؛ اما آنزیم های سازنده مولکول های دنا های درون هسته، در این مرحله غیرفعال هستند چرا که باید در مرحله S همانند سازی دنا های خطی را کامل کرده باشند.

(۲) سومین نقطه وارسی اصلی چرخه یاخته ای، در مرحله متافاز تقسیم هسته قرار دارد؛ در این مرحله هر فامتن خطی از دو مولکول دنا تشکیل شده است و به هر کدام از این فامتن ها، دو رشته دوک اتصال دارد؛ بنابراین، تعداد مولکول های دنا در فامتن های خطی با تعداد رشته های دوک متصل به این فامتن ها برابر است.

(۳) سازمان دهی ساختار دوک تقسیم در پروفاز میتوز شروع می شود اما اتصال سانترومر فامتن ها به دوک تقسیم در مرحله پرومتفاکاز و پس از تجزیه پوشش هسته و شبکه آندوپلاسمی اتفاق می افتد؛ در واقع بروز این فرایندها نمی تواند بلا فاصله پشت سر هم باشد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۱۵ تا ۱۱۸)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

هورمون اتیلن باعث رسیدگی میوه های نارس می شود؛ بنابراین، در بعضی از میوه ها مثل گوجه فرنگی که حالت نارس آنها سبز رنگ است و پس از رسیدگی تغییر رنگ می دهند، تبدیل کلروپلاست به کرومومیلاست را تحریک می کند. از طرف دیگر، نسبت بالای اتیلن به اکسین باعث ریزش برگ ها می شود که در این فرایند، ترشح آنزیم های تجزیه کننده برای تخریب دیواره یاخته های لایه جدا کننده در دمیرگ ضرورت دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) هورمون های جیبرلین و سیتوکینین می توانند با تحریک تقسیم یاخته های اندام های هوایی، مدت زمان چرخه زندگی آنها را کاهش دهند؛ اما مخلوطی از اکسین ها به صورت عامل نارنجی، می تواند باعث بروز سرطان و نقص های مادرزادی در انسان شود؛ سرطان یا همان تومور بد خیم، شامل تودهای است که به دنبال تقسیم های تنظیم شده یاخته ها به وجود می آید.

(۳) اکسین و جیبرلین باعث تحریک درشت شدن میوه ها می شوند؛ میوه ها، محل مصرف به حساب می آیند و شیره پرورده فراوانی دریافت می کنند و در نتیجه میزان بارگیری و باربرداری آبشی برازی تولید میوه های درشت، افزایش می یابد. این هورمون ها، نمی توانند باعث شدن روزنه های هوایی و کاهش جریان توده ای شوند و این اتفاق تحت تأثیر آسیزیک اسید امکان پذیر است.

(۴) هورمون اکسین باعث افزایش اتیلن و کاهش سیتوکینین در جوانه های جانبی می شود و چیرگی رأسی را به دنبال دارد؛ اما این هورمون فقط طی تعامل با سیتوکینین می تواند فرایندهای ریشه زایی یا ساقه زایی را تحریک کند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۴۰ تا ۱۴۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) عملکرد گیاه تنباقو شرایطی برای فرار نوزاد کرمی شکل ایجاد نمی‌کند بلکه باعث مرگ آن می‌شود.

(۳) حمله‌های مرگبار مورچه‌ها باعث می‌شود که حشرات و حتی پستانداران کوچک از گیاه آکاسیا دور شوند.

(۴) ترکیبات فراری که گیاه تنباقو متصاعد می‌کند، فقط توجه افراد ماده نوعی زنبور وحشی را جلب می‌کند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

پیاز و ذرت جزء نهان دانگان تک‌لپه محسوب می‌شوند و ریشه افشار یکی از ویژگی‌های این گیاهان است؛ یاخته‌های مرسیتمی در دانه‌رس است در حال رویش این گیاهان، با تقسیم‌های سریع خود منجر به تشکیل ساختارهای مختلف از جمله ریشه افشار می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دانه‌رس لوبیا هنگام رشد در زیر خاک، با ایجاد خمیدگی در نزدیکی نوک ساقه، از مرسیتم‌های نوک ساقه محافظت می‌کند؛ این ویژگی در گیاهان تک‌لپه‌ای مانند ذرت دیده نمی‌شود.

(۲) در دانه لوبیا، رویان برای رویش از ذخایر غذایی درون خود (لپه‌ها) استفاده می‌کند اما رویان ذرت مواد غذایی مورد نیازش را از آندوسپریم دریافت می‌کند.

(۴) ساختارهای انتقال‌دهنده مواد غذایی به رویان در حال رشد، لپه‌ها) است، با توجه به اینکه دانه‌رس گیاهانی مانند لوبیا و پیاز، رویش روزمری دارد، لپه‌ها) آنها از زیر خاک خارج می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

ساختاری که علاوه بر حفظ دانه‌ها، در پراکنش آنها هم نقش دارد، میوه است؛ میوه‌های حقیقی حاصل رشد تخدمان (بخش متورم مادگی) هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) میوه کاذب، حاصل رشد بخش‌هایی از گل به حجز تخدمان است و از ساختاری خارج از گل به وجود نمی‌آید.

(۳) برخی میوه‌های بدون دانه دارای دانه‌های ریز و نارسی با پوسته نازک هستند که به دنبال لاقاح و از بین رفتن زودهنگام رویان ایجاد می‌شوند.

(۴) پرتفال بدون دانه و خیار، میوه‌هایی هستند که از گل چندبرچهای به وجود می‌آیند اما دانه با پوسته سخت در آنها دیده نمی‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۲ تا ۱۳۴)

۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

اگر تخدمان‌های یک فرد در یک دوره بیش از یک اووسیت ثانویه آزاد کنند، ممکن است دو یا چند لقادم شود؛ در این حالت، اگر مراحل رشد و نمو آنها کامل شود، دوقلو یا چندقولی ناهمسان متولد می‌شود. هنگام تقسیم‌های اولیه یاخته تخم هم ممکن است یاخته‌های بنيادی مورولا یا توده درونی بلاستویست از هم جدا شوند که به دنبال آن دوقلو یا چندقولهای همسان به دنیا می‌آیند.

بررسی همه گزینه‌ها:

(۱) دوقلوایی می‌تواند به دنبال آزاد شدن یک اووسیت ثانویه از یک تخدمان ایجاد شود و در نتیجه حاصل قوی یک لقادم باشد.

(۲) دوقلوهای همسان دارای صفات ظاهری مشابه هستند و البته دوقلوهای ناهمسان نیز می‌توانند به یکدیگر شباهت داشته باشند.

(۳) اگر دوقلوایی ناهمسان رخ داده باشد، جداسازی یاخته‌های بنيادی رخ نداده است بلکه دو لقادم جدا از هم شکل می‌گیرد.

(۴) دوقلوهای ناهمسان یا همسان به هر شکلی که باشند، هر کدام از یک بند ناف جداگانه استفاده می‌کنند؛ یک سیاهرگ و دو سرخرگ در ساختمان بند ناف دیده می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طی شیردهی امکان انتقال HIV از مادر به نوزاد وجود دارد اما پرولاکتین که تولید شیر را تحریک می‌کند، از هیپوفیز پیشین (نه بخش پیشین هیپوفیز) ترشح می‌شود.

(۲) طی بارداری احتمال انتقال ویروس HIV از خون مادر به جنین وجود دارد اما ورود این ویروس به سیاهرگ (رگ قطور) بند ناف می‌تواند باعث آلوده شدن جنین شود.

(۴) ویروس HIV از طریق رابطه جنسی، خون و فراوردهای خونی آلوده و استفاده از هر نوع اشیای تیز و بردنهای که به خون آلوده به ویروس آغشته باشد (مثل استفاده از سرنگ یا سرمه مشترک، خالکوبی و سوراخ کردن گوش با سوزن مشترک) و مایعات بدن منتقل می‌شود؛ اما انتقال ویروس از طریق ترشحات بینی، بزاق، خلط، عرق و اشک یا از طریق ادرار (نوعی مایع تولیدشده در بدن) و مدفعه ثابت نشده است.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

دیواره نخستین یاخته گیاهی دارای توانایی گسترش و کشش است. هورمون‌های اکسین و جیبرلین در افزایش رشد طولی یاخته از طریق افزایش برگشت‌ناپذیر ابعاد نقش دارند و بنا بر این، می‌توانند باعث گسترش دیواره نخستین شوند؛ هر دوی این هورمون‌ها می‌توانند افزایش اندازه میوه‌ها و درشت‌تر شدن آنها را تحریک کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) محرك‌های رشد همگی می‌توانند در تحریک تقسیم یاخته‌ای نقش داشته باشند، اما اکسین‌ها و سیتوکین‌ها در رویش دانه و ظهور دانه‌رس تأثیرگذار نیستند.

(۳) اکسین‌ها و جیبرلین‌ها برای تولید میوه‌های بدون دانه به کار می‌روند اما از جیبرلین‌ها برای فن کشت استفاده نمی‌شود.

(۴) هورمون‌های محرك رشد می‌توانند در رشد ساقه و در نتیجه افزایش ارتفاع گیاه نقش داشته باشند اما جیبرلین‌ها در چیرگی رأسی تأثیرگذار نیستند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۴)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

در شرایط طبیعی، فقط عبارت (د) امکان‌پذیر خواهد بود.

بررسی همه عبارت‌ها:

(الف) اووسیت‌های اولیه و ثانویه همگی درون تخدمان به وجود می‌آیند؛ اما فقط اووسیت ثانویه و آن هم تنها در صورت برخورد با اسپرم، می‌تواند پروتئین‌های اتصالی در ناحیه سانتروم را تجزیه کند.

(ب) اووسیت ثانویه و اولیه هر دو دارای کروموزوم‌های ماضعف شده هستند اما اووسیت ثانویه‌ها پس از بلوغ دختر به وجود می‌آیند.

(ج) اسپرم‌اتیدها، تنها یاخته‌های هاپلولوئیدی هستند که در مسیر اسپرم‌ازی، طی تقسیم یاخته‌های هاپلولوئید دیگر ایجاد شده‌اند؛ گروهی از اسپرم‌اتیدها، کروموزوم X (کروموزوم جنسی بزرگتر) و ژن‌های مربوط به آن را ندارند.

(د) یاخته‌های اسپرم‌اتونکونی، تنها یاخته‌های مسیر اسپرم‌ازی هستند که می‌توانند دناهای هسته‌ای خود را دو برابر کنند؛ یاخته‌های سازنده اسپرم‌اتونکونی، یاخته‌های بنیادی و یاخته‌های اسپرم‌اتونکونی قبلی هستند که همگی هسته دیپلولوئید دارند و درون آنها، از پایان مرحله S اینترفاز تا اوایل آنفاز می‌توانند تعداد سانتروم‌ها دو برابر تعداد کروماتیدهای است.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۴)

۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

وقتی گل‌های آکاسیا باز می‌شوند، نوعی ترکیب شیمیایی منتشر می‌کنند که با فراری دادن مورچه‌ها، مانع از حمله آنها به زنبورهای گردۀ افشاگران می‌شود.

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۱۴ . پاسخنامه تجربی

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

کشف جیبرلین‌ها حاصل تلاش دانشمندان ژپنی در بررسی نوعی بیماری قارچی بود که دانه‌های برجسته‌ای به آن مبتلا می‌شدند؛ جیبرلین‌ها در افزایش طول ساقه طی تحیریک رشد طولی یاخته‌ها و تقسیم آنها نقش دارند اما اکسین‌ها فقط با تحیریک افزایش رشد طولی یاخته‌ها، باعث افزایش طول ساقه می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هورمون اتیلن در رسیدن میوه‌ها نقش دارد اما تأثیری بر درشت کردن آنها ندارد.

(۲) هورمون جیبرلین هم در گیاهان و هم در قارچ جیبرلین تولید می‌شود.

(۳) اکسین، عامل پدیده نورگرایی است اما جیبرلین تأثیری بر این فرایند ندارد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۴)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت‌های (الف) و (د) جمله مورد نظر را به درستی کامل می‌کنند.

بررسی همه عبارت‌ها:

(الف) در ماه اول جنبی، رگ‌های خونی (از جمله آئورت) و روده (شامل دوازده) شروع به نمو می‌کنند؛ از طرف دیگر، ترشح هورمون HCG (نوعی پیک شیمیایی دوربرد) از کوریون آغاز می‌شود تا جسم زرد پایدار بماند.

(ب) تولید تحیریک در گره پیشاہنگ و ضربان قلب در انتهای ماه اول جنبی آغاز می‌شود اما طی ماه دوم است که همه اندام‌ها (از جمله کبد و طحال) شکل مشخص می‌گیرند.

(ج) تولید عامل سطح فعلی در حبایک‌ها از اوخر دوره جنبی آغاز می‌شود اما در انتهای سمه‌ها اول، اندام‌های جنسی مشخص می‌شوند.

(د) جوانه‌های دست و پا در ماه اول جنبی تشکیل می‌شوند و تشخیص بارداری با استفاده از سونوگرافی (امواج صوتی دارای بسامد بالا) نیز از همین ماه جنبی امکان پذیر می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۲)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

کوچک‌ترین یاخته حاصل از تقسیم میوز یاخته‌ای از بافت خورش، نسبت به سایر یاخته‌ها در سطح پایین تری قرار گرفته و به منفذ موجود در تخمک، نزدیک‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بزرگ‌ترین یاخته دانه گرد رسیده، یاخته رویشی است که با توانایی تقسیم شدن و مضاعف کردن کروماتیدهای خود را ندارد.

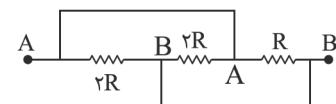
(۳) تخم اصلی حاصل لقاح اسperm با یاخته تخم‌زاست و یاخته تخم‌زا در پایین ترین قسمت کیسه روبانی قرار دارد.

(۴) بیشتر حجم موجود در میانه کیسه روبانی را یاخته دوهسته‌ای اشغال می‌کند اما فراوان‌ترین یاخته این ساختار محسوب نمی‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

فیزیک

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

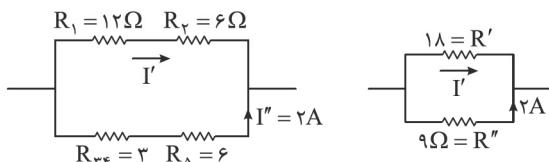

$$R_t = \frac{R}{2} = 5$$

$$R = 10\Omega$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

$$V' = V'' \Rightarrow 18 \times I' = 9 \times I'' \Rightarrow 18I' = 18 \Rightarrow I' = 1A$$

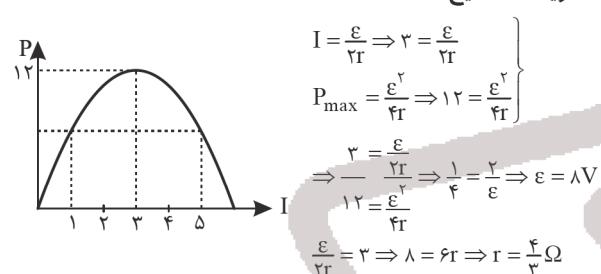
$$I_t = 1 + 2 = 3A$$

$$R_t = \frac{18 \times 6}{18+6} = 6\Omega$$

$$\frac{P_t}{P_t} = \frac{I_t^2 R_t}{I_t^2 R_t} = \frac{1 \times 6}{9 \times 6} \Rightarrow \frac{P_t}{P_t} = \frac{1}{9}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۵۶)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

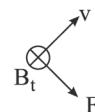

$$\begin{aligned} I &= \frac{\epsilon}{2r} \Rightarrow 3 = \frac{\epsilon}{2r} \\ P_{max} &= \frac{\epsilon^2}{4r} \Rightarrow 12 = \frac{\epsilon^2}{4r} \\ \Rightarrow \frac{3}{12} &= \frac{\epsilon}{2r} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \Rightarrow \epsilon = 8V \\ \frac{\epsilon}{2r} &= 3 \Rightarrow 8 = 6r \Rightarrow r = \frac{4}{3}\Omega \end{aligned}$$

(فیزیک یازدهم، مثال ۲-۶ صفحه ۵۵)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

میدان مغناطیسی هر دو سیم درون سو است و الکترون دارای بار منفی است از این رو بنا به قاعده دست راست:

(فیزیک یازدهم، صفحه‌های ۷۱ و ۷۷)

۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$P = I^2 R \Rightarrow 20 = I^2 \times 5 \Rightarrow I = 2A$$

$$B = \mu_0 \frac{N}{L} I = 4\pi \times 10^{-7} \times \frac{4}{0.1} \times 2 = 32\pi \times 10^{-5} T \Rightarrow B = 32\pi \times 10^{-5} T$$

(فیزیک یازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۳۶. گزینه ۴ صحیح است.

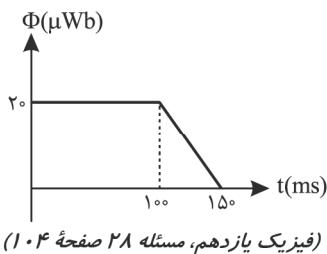
سیم‌های با جریان ناهمسو یکدیگر را می‌رانند بنابراین سیم F سیم N را می‌راند. برای آنکه نیروی خالص وارد بر N صفر شود باید سیم M نیز بر سیم N نیروی دافعه وارد کند، بنابراین جریان M نیز باید با جریان N ناهمسو بوده یعنی رو به پایین باشد. اما چون اندازه جریان‌ها مشخص نیست جهت نیروی خالص بر M را نمی‌توان تشخیص داد.

(فیزیک یازدهم، صفحه ۷۹)

۳۷. گزینه ۲ صحیح است.

در مواد دیامagnetیسی دوقطبی‌های مغناطیسی خلاف جهت میدان خارجی ایجاد می‌شود.

(فیزیک یازدهم، صفحه ۸۱)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

با افزایش جریان مدار، انرژی افزایش می‌باید از این رو:

$$U = \frac{1}{2} L I^2$$

$$U_2 = U_1 + \frac{1}{44} U_1$$

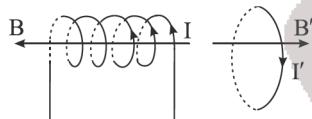
$$U_2 = \frac{1}{44} U_1$$

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{L_2}{L_1} \times \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow \frac{1}{44} = \left(\frac{L_2}{L_1}\right)^2 \Rightarrow I_2 = \frac{1}{2} I_1$$

$$\frac{\Delta I}{I_1} \times 100 = \frac{0.2 I_1}{I_1} \times 100 = 20\% : \text{ درصد تغییرات}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۵)

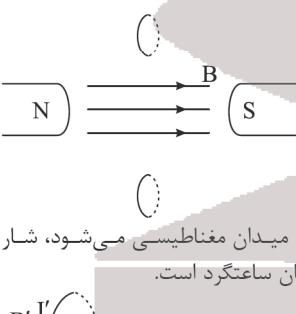
۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

B و B' خلاف جهت هم هستند. بنابر قانون لنز، B و I در حال افزایش بوده است. بنابراین: وصل کلید و کاهش R و نزدیک کردن حلقه درست است و در لحظه قطع کلید، جهت جریان I' نمی‌تواند مطابق شکل باشد.

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۲)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

در مرحله اول که حلقه وارد خطوط میدان مغناطیسی می‌شود، شار افزایش می‌باید. طبق قانون لنز جریان ساعتگرد است.

در مرحله دوم حلقه از میدان خارج می‌شود و میدان مغناطیسی و شار مغناطیسی کاهش می‌باید. طبق قانون لنز جریان پادساعتگرد است.

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۲)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$I_{\max} = 2\sqrt{2}A$$

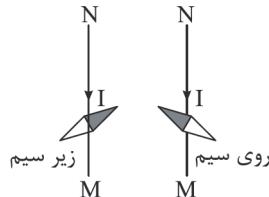
$$N = \frac{t}{T} \Rightarrow 60 = \frac{20 \times 60}{T} \Rightarrow T = 20\text{s}$$

$$I = I_{\max} \sin \frac{\pi}{T} t \Rightarrow I = 2\sqrt{2} \sin \frac{\pi}{20} t$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۱)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

جریان باتری در سیم NM از N به سوی M است. وقتی عقربه زیر سیم قرار می‌گیرد، ساعتگرد و وقتی روی سیم قرار می‌گیرد پادساعتگرد می‌چرخد.

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} I &= \frac{\varepsilon}{R} \\ |\varepsilon| &= N \frac{\Delta \phi}{\Delta t} \end{aligned} \right\} \Rightarrow IR = N \frac{\Delta \phi}{\Delta t} \Rightarrow I \Delta t = N \frac{\Delta \phi}{R} \Rightarrow |\Delta q| = N \frac{\Delta \phi}{R}$$

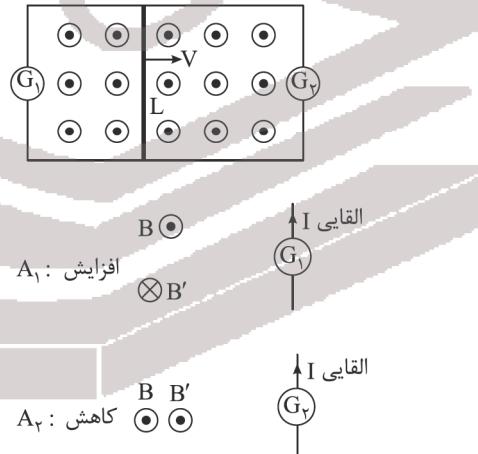
$$|\Delta q| = \frac{1}{\Delta t} (0.9 - (-0.1)) \Rightarrow |\Delta q| = \frac{1}{\Delta t} C = 0.2 C$$

$$\Delta q = ne \Rightarrow 0.2 = n(1.6 \times 10^{-19}) \Rightarrow n = \frac{0.2}{1.6 \times 10^{-19}}$$

$$n = \frac{1}{\Delta t} \times 10^{19} \Rightarrow n = 1.25 \times 10^{18}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۱۹)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

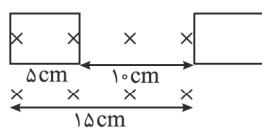

۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$\Phi_{\max} = AB \cos 0^\circ = 20 \times 10^{-4} \times 100 \times 10^{-4} \times 1 = 2 \times 10^{-5} \text{ Wb}$$

$$= 2 \mu \text{Wb}$$

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow \begin{cases} 1 = \frac{0.1}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 1.0 \text{ s} = 100 \text{ ms} \\ 1 = \frac{0.05}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 0.05 \text{ s} = 50 \text{ ms} \end{cases}$$

مدت حرکت در میدان: $\Delta t = 0.1 \text{ s} = 100 \text{ ms}$

مدت خروج:

مرکز نجاش آموزش مدرس برتر

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۱۴ . پاسخنامه تجربی

۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

عبارت‌های (آ) و (پ) صحیح هستند.
بررسی عبارت‌ها:
آ) درست.

ب) نادرست، در مولکول‌هایی مانند CH_4 , H_2O و NH_3 که اتم مرکزی به اتم‌های کناری یکسان با پیوند اشتراکی متصل است، از میانگین آنتالپی پیوند استفاده می‌کنیم اما برای پیوند HCl نیازی به استفاده از وارثه میانگین نیست.

پ) درست، زیرا در فرایند هابر: $(\text{N}_2\text{g}) + 3\text{H}_2\text{g} \rightarrow 2\text{NH}_3\text{g}$ همه مواد شرکت‌کننده گازی هستند.

ت) نادرست، انحلال کلسیم کلرید در آب گرماده است.
(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۷۶ و ۷۴ و ۶۹)

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

هر چه مولکول‌ها ساده‌تر باشد و از میانگین آنتالپی پیوند کمتر استفاده شود همخوانی بیشتر است.
مولکول‌های دوatomی ساده‌ترین هستند.

(شیمی یازدهم، صفحه ۷۰)

۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست: دارای دو گروه عاملی آلدهیدی و استری است.
(شیمی یازدهم، صفحه ۷۱)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، دو ترکیب داده شده دارای فرمول مولکولی $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_2$ و ساختار متفاوت هستند، در نتیجه این دو ترکیب ایزومر یکدیگر می‌باشند.

(۲) درست، ۲-هپتانون یک کتون و ترکیب B یک آلدهید است.
آلدهیدها و کتون‌ها دارای گروه عاملی کربونیل می‌باشند.

(۳) درست، ترکیب A, B و رازیانه به ترتیب دارای گروه‌های عاملی هیدروکسیل، آلدهید و اتر می‌باشند.

(۴) نادرست، ترکیب آلتی موجود در بادام بتنآلدهید با فرمول مولکولی $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$ و جرم مولی 106 g/mol است. اختلاف جرم مولی این ماده و ترکیب B (100 g/mol) برابر 6 g/mol است.
(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

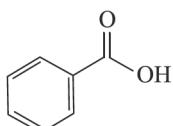
واکنش اول و سوم در ۲ ضرب می‌شوند و واکنش دوم بدون تغییر باقی می‌ماند.
 $\Delta H = (141 \times 2) - (110 \times 2) = +532\text{ kJ}$
(شیمی یازدهم، صفحه ۷۳)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به نمودار می‌توان دریافت که سوختن کامل گرافیت مجموعه‌ای از دو واکنش بی‌دریبی است که در مرحله اول گاز CO (A) و در مرحله دوم گاز CO_2 (B) تولید می‌شود. در این فرایند ΔH واکنش تولید CO از گرافیت و اکسیژن (ΔH_i) را نمی‌توان به روش تحریبی تعیین کرد.
(شیمی یازدهم، صفحه ۷۶)

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست: فرمول مولکولی بنزوئیک اسید با ساختار زیر به صورت $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}_2$ است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۷۱، ۷۰ و ۷۴)

۵۹. گزینه ۱ صحیح است.

کاهش جرم مخلوط واکنش مربوط به تولید گاز CO_2 و خروج آن از طرف انجام واکنش است و $t = 158$ زمان پایان واکنش است.

۴۷. گزینه ۲ صحیح است.

$$t_1 = \frac{1}{6}s \quad I_1 = 2 \sin \frac{5\pi}{6} \Rightarrow I_1 = 2 \times \frac{1}{2} = 1\text{A}$$

$$t_2 = \frac{1}{3}s \quad I_2 = 2 \sin \frac{5\pi}{3} \Rightarrow I_2 = 2\text{A}$$

$$\Delta U = \frac{1}{3}LI_2 - \frac{1}{2}LI_1 \Rightarrow \Delta U = \frac{1}{3}L(I_2 - I_1)$$

$$\Delta U = \frac{1}{3} \times 0.2(4 - 1) \Rightarrow \Delta U = 0.3\text{J}$$

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$\bullet \rightarrow 5 \quad \varepsilon_{aV} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} = -1 \cdot \frac{\Phi_{max}}{5}$$

$$(0 \rightarrow 5) \quad \varepsilon_{aV} = |\varepsilon_{t=2}| = \left| -\frac{1}{5} \cdot \Phi_{max} \right|$$

$$5 \rightarrow 20 \quad \varepsilon_{aV} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} = -1 \cdot \frac{-\Phi_{max}}{15}$$

$$\varepsilon_{aV} = |\varepsilon_{t=15}| = \frac{1}{15} \cdot \Phi_{max}$$

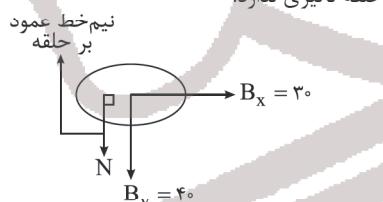
شیب نمودار در بازه ۰ تا ۵ و ۵ تا ۲۰ ثابت بوده و نیروی محرکه متوسط در بازه ۰ تا ۵ همان نیروی محرکه در لحظه $t = 2\text{s}$ و نیروی محرکه متوسط در بازه ۵ تا ۲۰ برابر نیروی محرکه در لحظه $t = 15\text{s}$ است.

$$\frac{\varepsilon_{t=15}}{\varepsilon_{t=2}} = \frac{\frac{1}{15} \cdot \Phi_{max}}{\frac{1}{5} \cdot \Phi_{max}} = \frac{1}{3}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۰)

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

- (۱) تعداد حلقه‌ها در شار تأثیر ندارد.
- (۲) در شار عبوری از حلقه تأثیری ندارد.

$$\Phi = AB\cos\theta \Rightarrow \Phi = \pi r^2 \times B \times \cos\theta$$

$$\Rightarrow \Phi = 3.0 \times 10^{-4} \times 4.0 \times 1 = 1.2\text{ Wb}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۱۷)

۵۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{T}{2} = 0^\circ 2 \Rightarrow T = 0^\circ 48$$

$$I = I_{max} \sin \frac{2\pi}{T} t = I_{max} \sin(5\pi t)$$

$$t = \frac{1}{5}s \Rightarrow I = \sin(5\pi \times \frac{1}{5}) \Rightarrow I = I_{max} \times \sin \frac{2\pi}{5} = 0$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۷)

شیمی

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ۳: آنتالپی واکنش به ازای تولید ۲ مول O_3 به دست می‌آید:

$$\Delta H = 2\text{mol O}_2 \times \frac{7\text{ kJ}}{0.5\text{mol O}_2} = 28\text{ kJ}$$

با توجه به صورت سؤال در واکنش رفت (تولید O_3) آنتالپی افزایش می‌یابد و علامت ΔH مشتبه است، در نتیجه ΔH واکنش برگشت فرینه واکنش رفت بوده و برابر -28 kJ می‌باشد.

بررسی گزینه ۲: حاصل $[\text{مواد واکشن دهنده} - \text{H}_2\text{O}]$ (مواد فراورده) برابر ΔH و واکنش است که همارز با گرمای مبادله شده در فشار ثابت می‌باشد.
(شیمی یازدهم، صفحه ۶۱)

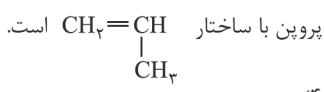

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۴ . پاسخنامه تمدی

- بررسی گزینه‌ها:
- (۱) درست، تاکنون هیچ قاعده‌ای برای اتصال شمار مونومرها به یکدیگر ارائه نشده است.
  - (۲) نادرست، پلیمر مورد استفاده در تهیه ظروف یکبار مصرف، پلی استیرن با فرمول مولکولی C_8H_{10} است.

$$\text{ن} = \frac{\text{جرم مولی پلیمر}}{\text{جرم مولی واحد تکرارشونده}} = \frac{82200}{104} = 800$$

- (۳) درست، با توجه به ساختار پلیمر داده شده، مونومر مورد استفاده

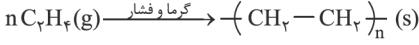
(۴) درست

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه ۱: نادرست، با اضافه شدن مولکول‌های اتن از کناره‌ها به یکدیگر و ایجاد زنجیره‌های شاخه‌دار، پلی اتن سبک به دست می‌آید که شفاف و انعطاف‌پذیر است.

بررسی گزینه ۴: درست، معادله واکنش پلیمری شدن گاز اتن به صورت زیر است:

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۰۱ و ۱۲۳)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

ویتامین D مولکول دوبخشی است و از آنجا که بخش قطبی بر ناقطبی غلبه می‌کند، پس در چربی که ناقطبی است حل می‌شود و دارای گروه عاملی هیدروکسیل است.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

به فرمول مولکولی آن، در این پلیمر هر واحد تکرارشونده شامل ۷ اتم است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۰۷، ۱۱۱ و ۱۲۱)

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) فرایند آبکافت ناشاسته یک فرایند شیمیایی است.

(۲) کولاو پلی آمیدی است که از فولاد هم جرم خود ۵ برابر مقاوم‌تر است.

(۴) ناخن و پوست بدن از پلیمرهای طبیعی با گروههای عاملی امیدی تشکیل شده‌اند.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۱۶)

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

فقط مورد (ت) نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

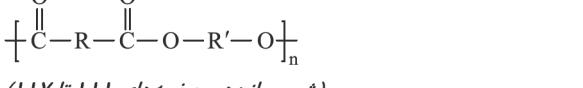

(آ) متانویک اسید (H-C-OH) ساده‌ترین کربوکسیلیک اسید است.

(ب) دو ماده A و B کل و کربوکسیلیک اسید هستند که هر دو توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول‌های آب را دارند.

(پ) گشتاور دوقطبی آلکان‌ها حدود صفر است و از این رو همگی در آب نا محلول هستند.

(ت) با توجه به ساختار کلی پلی استرها که به صورت زیر است، در می‌باییم که در ساختار این مواد اتم H متصل به اتم O وجود نداشته و در نتیجه نیروی بین مولکولی در این مواد از نوع وان دروالسی است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۷)

اگر با توجه به جرم مخلوط واکشن، سرعت تولید CO₂ را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{جرم CO}_2 = 120 - 87 = 32 \text{ g}$$

$$\Delta n_{\text{CO}_2} = \frac{32 \text{ g}}{44 \text{ g/mol}} = 0.72 \text{ mol CO}_2$$

$$\bar{R}_{\text{CO}_2} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{0.72 \text{ mol}}{15 \text{ s} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}}} = 3 \text{ mol min}^{-1}$$

با توجه به اینکه ضریب استوکیومتری CO₂ NaHCO₃ برابر است، سرعت مصرف NaHCO₃ با سرعت تولید CO₂ برابر است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۹۲ و ۱۱۱، ۱۷)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست: فلزهای قلایی سدیم و پتانسیم در شرایط یکسان با آب سرد به شدت واکنش می‌دهند، اما سرعت واکنش‌ها متفاوت است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۲)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$\Delta [N_2\text{O}_5] = \frac{0.1 - 0.4}{20} = \frac{-0.3}{20}$$

$$\bar{R}_{N_2\text{O}_5} = \frac{-\Delta [N_2\text{O}_5]}{\Delta t} = \frac{-(-0.3)}{2} = \frac{0.3}{40}$$

$$\bar{R}_{N_2\text{O}_5} = \frac{\bar{R}_{\text{NO}_2}}{4} \Rightarrow \bar{R}_{\text{NO}_2} = 2 \times \frac{0.3}{40} = \frac{0.3}{20} = 0.015 = 1.5 \times 10^{-2} \text{ mol L} \cdot \text{min}$$

(شیمی یازدهم، صفحه ۹۰)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

برای به دست آوردن معادله واکنش کافی است اعداد صورت کسرها به مخرج کسرها منتقل شوند. به عبارتی با ضرب عدد $\frac{1}{4}$ در کل کسرها معادله موازن شده به دست می‌آید.

$$\frac{\times \frac{1}{4}}{4A + B} \rightarrow \frac{-\Delta[A]}{\Delta t} = \frac{+\Delta[C]}{\Delta t} = \frac{-4\Delta[B]}{\Delta t} = \frac{+4\Delta[D]}{\Delta t}$$

(شیمی یازدهم، صفحه ۹۲)

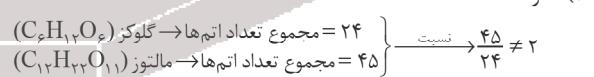
۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، زیرا کلسیترول الكل سیر نشده است.

(۲) نادرست، ساده‌ترین کربوکسیلیک اسید، فرمیک اسید است.

(۳) نادرست

(C₁₂H₂₂O₁₁) = مجموع تعداد اتم‌ها → مالتوز (۴۵)

(۴) نادرست، زیرا لیکوین ترکیبی سیر نشده است.

(شیمی یازدهم، صفحه ۹۶)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه ۲: نادرست، برخی از درشت مولکول‌ها در ساختار خود اداری بخش‌هایی هستند که در سرتاسر مولکول تکرار شده است که به آنها پلیمر (بسپار) گفته می‌شود.

بررسی گزینه ۳: درست، حدود نیمی از لباس‌های تولیدی در جهان از پنبه تهیه می‌شود.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۴)

۶۵. گزینه ۴ صحیح است.

در تولید پلی‌سیانواتن نحوه اتصال اتم‌ها تغییر می‌کند.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۰۶)

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به شکل m مونومر شرکت‌کننده در واکنش بسپارش و P تولیدی است.

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۱۴ . پاسخنامه تجربی

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} & 4\sin(6\pi - \frac{\pi}{3}) \times \cos(3\pi - \frac{\pi}{4}) + 8(-\tan(5\pi - \frac{\pi}{4})) \times \sin(2\pi - \frac{\pi}{6}) \\ & = -4\sin\frac{\pi}{3} \times (-\cos\frac{\pi}{4}) - 8(-\tan\frac{\pi}{4}) \times (-\sin\frac{\pi}{6}) \\ & = -2\sqrt{3} \times (-\frac{\sqrt{3}}{2}) + 8 \times 1 \times (-\frac{1}{2}) = 3 - 4 = -1 \end{aligned}$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} \alpha + 3\beta &= \frac{\pi}{4} \Rightarrow 2\alpha + 6\beta = \frac{\pi}{2} \\ \sin(\alpha + 2\alpha + 6\beta) &= \frac{\sqrt{2}}{1} \Rightarrow \sin(\alpha + \frac{\pi}{2}) = \cos\alpha = \frac{\sqrt{2}}{1} \\ 1 + \tan^2 \alpha &= \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \tan^2 \alpha = \frac{1}{2} - 1 = \frac{1}{2} \\ \Rightarrow \tan \alpha &= \frac{1}{\sqrt{2}}, \cot \alpha = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{aligned}$$

خواسته سوال برابر است با:

$$7\cot(3\pi + \alpha) + \tan(7\pi - \alpha) = 7\cot\alpha - \tan\alpha = 1 - 7 = -6$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۷۸ و ۷۹)

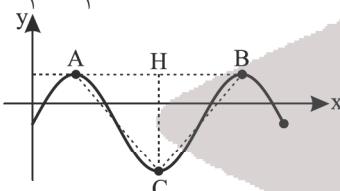
۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} f(x) &= 1 - \cos^2 x + 2\cos^2 x \Rightarrow f(x) = \cos^2 x + 1 \\ 0 \leq \cos^2 x &\leq 1 \Rightarrow 1 \leq \cos^2 x + 1 \leq 2 \Rightarrow 1 \leq f(x) \leq 2 \\ \Rightarrow R_f &= [1, 2] \end{aligned}$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۷۸)

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{aligned} f(\frac{\sqrt{3}\pi}{6}) &= k \sin(\frac{\sqrt{3}\pi}{6}) - 1 = -\frac{11}{2} \\ \Rightarrow k \sin(\pi + \frac{\pi}{6}) &= -\frac{11}{2} + 1 \Rightarrow -k \sin\frac{\pi}{6} = -\frac{9}{2} \\ -\frac{k}{2} &= -\frac{9}{2} \Rightarrow k = 9 \Rightarrow f(x) = 9 \sin x - 1 \end{aligned}$$

$$x_A = \frac{\pi}{6} \Rightarrow y_A = 9 \times 1 - 1 = 8$$

$$x_C = \frac{4\pi}{3} \Rightarrow y_C = 9 \times (-1) - 1 = -10$$

$$x_B = \frac{5\pi}{6} \Rightarrow y_B = 9 \times 1 - 1 = 8$$

$$AB = |x_B - x_A| = \frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{6} = 2\pi$$

$$CH = |y_C - y_B| = |-10 - 8| = 18$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AB \times CH = 18\pi$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۷۰)

۸۲. گزینه ۴ صحیح است.

$$\pi \leq 3/14 \Rightarrow 0 < \frac{3}{\pi} < 1 \Rightarrow y = (\frac{3}{\pi})^x$$

تابع نمایی کاهشی است

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۰۲)

۸۳. گزینه ۱ صحیح است.

ریشه های معادله $x^2 - 4x + a = 0$ را x_1 و x_2 در نظر می گیریم، پس:

$$\log x_1 + \log x_2 = \frac{1}{2} \log(x_1 + x_2)$$

$$x_1 + x_2 = \frac{-(-4)}{1} = 4$$

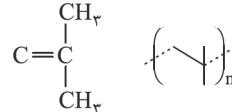
$$\Rightarrow \log(x_1 x_2) = \frac{1}{2} \log 4 \Rightarrow \log(x_1 x_2) = \log \sqrt{4}$$

$$\Rightarrow x_1 x_2 = 2 \Rightarrow \frac{a}{1} = 2 \Rightarrow a = 2$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

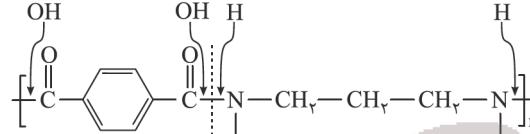
در اینجا پیوند دو گانه را شاخص در نظر می گیریم و شاخه های فرعی را در اطراف آن قرار می دهیم.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۲۲)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

برای ابکافت پلی آمیدها به شکل زیر عمل می کنیم:

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۲۲)

۷۶. گزینه ۲ صحیح است.

در میان ایزومرها نقطه جوش اسید بیشتر از استر است چون پیوند هیدروژنی دارد.

(شیمی یازدهم، صفحه ۱۲۲)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست: در واکنش استری شدن در اثر واکنش الکل و کربوکسیلیک اسید، افزون بر استر (فراورده آلی، H_2O) نیز تولید می شود. بنابراین جرم فراورده آلی تولیدی از مجموع جرم واکنش دهنده ها کمتر است.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۸ و ۱۱۹)

ریاضی تجربی

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$-\frac{\pi}{9} < x < \frac{\pi}{3} \Rightarrow -\frac{\pi}{3} < 3x < \frac{\pi}{2}$$

طبق دایره مثلثاتی مقابل، اگر زاویه ای در بازه $(-\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3})$ قرار داشته باشد، کسینوس آن در بازه $[1, \frac{1}{2}]$ قرار دارد، پس:

$$3 \cos 3x = 3m - 1 \Rightarrow \cos 3x = \frac{3m - 1}{3}$$

$$\frac{1}{2} < \cos 3x \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{2} < \frac{3m - 1}{3} \leq 1 \Rightarrow 3 < 6m - 2 \leq 6$$

$$\frac{5}{3} < 6m \leq \frac{8}{3} \Rightarrow \frac{5}{6} < m \leq \frac{8}{6} \Rightarrow \frac{5}{6} < m \leq \frac{4}{3}$$

فقط $m = \frac{5}{6}$ در بین گزینه ها قابل قبول است.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۷۷)

۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$\sqrt{1 - 2\sin^2 x \cos^2 x} = \sqrt{1 - 2|\sin x \cos x|}$$

چون $\frac{5\pi}{4} < x < \pi$ زاویه x در ناحیه سوم قرار دارد و $\sin x$ و $\cos x$ هر دو منفی بوده و حاصل ضرب آنها، مثبت است.

$$\sqrt{1 - 2\sin x \cos x} = \sqrt{\sin^2 x + \cos^2 x - 2\sin x \cos x}$$

$$= \sqrt{(\sin x - \cos x)^2} = |\sin x - \cos x|$$

طبق دایره مثلثاتی مقابل، برای $\frac{5\pi}{4} < x < \pi$ داریم:

$$\cos x < \sin x \Rightarrow \sin x - \cos x > 0$$

بنابراین خواسته سوال برابر است با:

$$|\sin x - \cos x| = \sin x - \cos x$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۷۷ و ۷۸)

اگون حاصل حد خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$a = 2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 - 4}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x - 2)(x + 2)}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow -2} (x - 2) = -4$$

پس حاصل حد خواسته شده برابر -4 است.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۱۳۲ و ۱۳۵)

. ۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

پیوستگی تابع f در $x = 0$ بررسی می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -0} f(x) = \lim_{x \rightarrow -0} \frac{|x|}{x^2 - x} = \lim_{x \rightarrow -0} \frac{-x}{x(x-1)} = \lim_{x \rightarrow -0} \frac{-1}{x-1} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +0} f(x) = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{\cos x}{[x]+1} = \frac{\cos 0}{[0]+1} = 1, f(0) = 1$$

پس $\lim_{x \rightarrow -0} f(x) = \lim_{x \rightarrow +0} f(x) = f(0)$ پیوسته است.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۳۱)

. ۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

در حد داده شده صورت کسر به ازای $x = 3$ برابر صفر و از طرفی $a \neq 0$ بنابراین مخرج کسر نباید برابر $x = 3$ برابر صفر باشد تا حاصل حد برابر عدد a شود. بنابراین داریم:

$$x^2 + ax + 3 = 0 \quad \xrightarrow{x=3} 9 + 3a + 3 = 0 \Rightarrow 3a = -12 \Rightarrow a = -4$$

اگون داریم:

$$\lim_{x \rightarrow -3} \frac{b|x^2 - 5x + 6|}{x^2 - 4x + 3} = -4$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow -3} \frac{b|(x-2)(x-3)|}{(x-1)(x-3)} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{-b(x-2)(x-3)}{(x-1)(x-3)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{-b(x-2)}{x-1} = -\frac{b}{2} = -4 \Rightarrow b = 8$$

دقت کنید:

$$x \rightarrow -3 \Rightarrow \underbrace{(x-2)}_{+} \underbrace{(x-3)}_{-} < 0 \Rightarrow |(x-2)(x-3)| = -(x-2)(x-3)$$

بنابراین:

$$\begin{cases} a = -4 \\ b = 8 \end{cases} \Rightarrow 2a - b = -8 - 8 = -16$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۳۲)

. ۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

فرض می‌کنیم $\lim_{x \rightarrow 3} g(x) = \beta$ و $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \alpha$ در این صورت طبق قضایای حد داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 3} (f(x) + g(x)) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x) + \lim_{x \rightarrow 3} g(x) = \alpha + \beta = 6$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} (f(x) \cdot g(x)) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x) \times \lim_{x \rightarrow 3} g(x) = \alpha \beta = 8$$

مجموع دو عدد برابر 6 و حاصل ضرب آنها برابر 8 است. پس این دو عدد

ریشه‌های معادله $x^2 - 6x + 8 = 0$ هستند. بنابراین:

$$(x-4)(x-2) = 0 \Rightarrow x = 4, x = 2$$

پس حاصل حد خواسته شده برابر است با:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{g(x)}{f(x)-1} = \frac{\lim_{x \rightarrow 2^-} g(x)}{\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x)-1} = \frac{\beta}{\alpha-1}$$

چون دو حالت زیر برای α و β ممکن است، بنابراین:

$$\begin{cases} \alpha = 4 \\ \beta = 2 \end{cases} \Rightarrow \frac{2}{4-1} = \frac{2}{3} = \text{حاصل حد} \Rightarrow 4$$

با توجه به گزینه‌ها، گزینه ۲ درست است.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۱۲۸ و ۱۳۰)

. ۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به نمودار، $x = -2$ در دامنه تابع وجود ندارد، پس

ریشه مخرج تابع است. بنابراین:

$$x^2 - b = 0 \quad \xrightarrow{x=-2} 4 - b = 0 \Rightarrow b = 4$$

. ۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

$$\log E_2 = 1/8 + 1/5 M_2 \quad \log E_1 = 1/8 + 1/5 M_1 \Rightarrow \log E_2 - \log E_1 = 1/5(M_2 - M_1)$$

$$\Rightarrow \log \frac{E_2}{E_1} = 1/5(7-5) \Rightarrow \frac{E_2}{E_1} = 1^{1/5 \times 2} = 1^2 = 1000$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۷)

. ۹۵. گزینه ۲ صحیح است.

شرط معنی دار بودن لگاریتم به صورت زیر است.

$$\begin{cases} 4-x > 0 \Rightarrow x < 4 \\ , \\ x > 0 \\ , \\ x \neq 1 \end{cases} \Rightarrow D_f = (0, 4) - \{1\}$$

دامنه تابع شامل اعداد طبیعی $\{2, 3\}$ می‌باشد.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۵)

. ۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$f(x) = a + b(\frac{1}{9})^x$$

$$f(0) = 0 \Rightarrow a + b = 0 \Rightarrow b = -a$$

$$\begin{cases} y = -2 \\ , \\ 2x + 2 - 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \\ 2x - y - 1 = 0 \end{cases}$$

$$f(-\frac{1}{2}) = -2 \Rightarrow a + b(\frac{1}{9})^{-\frac{1}{2}} = -2$$

$$\Rightarrow a + 3b = -2 \Rightarrow a - 3a = -2 \Rightarrow a = 1, b = -1$$

$$f(x) = 1 - (\frac{1}{9})^x = -8 \Rightarrow (\frac{1}{9})^x = 8 \Rightarrow 9^{-x} = 9^2 \Rightarrow x = -2$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۸)

. ۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

$$7 \log(2x - 5) = \log(x^2 - 8) \Rightarrow \log(2x - 5)^7 = \log(x^2 - 8)$$

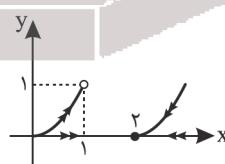
$$\Rightarrow 4x^2 - 20x + 25 = x^2 - 8 \Rightarrow 3x^2 - 20x + 33 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = \frac{11}{3} \end{cases}$$

به ازای $x = 3$ مخرج کسر یعنی $(8 - \log(x^2 - 8))$ صفر می‌شود.

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۳)

. ۹۸. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به شکل مشاهده می‌شود که:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2 \quad \lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) = 2 + 0 = 2$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۱۷)

. ۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا مقدار a را به دست می‌آوریم:

$$\lim_{x \rightarrow \pi^-} \frac{\sin x}{1 + \cos x} = \frac{\sin \pi}{1 + \cos \pi} = \frac{0}{1 + (-1)} = \frac{0}{0} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{1}{a} \Rightarrow a = 2$$

بنابراین:

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

عوارض زیادی روی: کم خونی و حتی مرگ

عوارض کمبود فلورور: پوسیدگی مینای دندان و پوکی استخوان

عوارض زیادی فلورور: زیادی ۲ تا ۸ برابر باعث لکه های تیره دندانی (فلورسیس دندانی) می شود. زیادی ۲۰ تا ۴۰ برابر باعث خشکی استخوان و غضروف می شود.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۱۳ تا ۱۱۱)

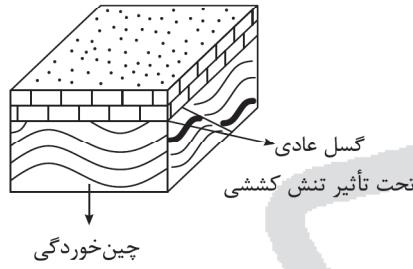
۱۰۰. گزینه ۲ صحیح است.

در آنتی‌بیوتیک‌ها و قرص‌های مسکن، بهبود خم معده و ... از کانی‌های رسی استفاده می شود. در صنایع آرایشی، کرم‌های ضد آفتاب، تالک، میکا و روس‌ها کاربرد دارند.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۵)

۱۰۱. گزینه ۴ صحیح است.

در این منطقه ابتدا تحت تنش فشاری لایه‌ها چین خوردگی دارد. در دیواره شرقی گسل عادی رخ داده است که این گسل حاصل تنش کششی است.

تحت تأثیر تنش فشاری

چین خوردگی ← تنش فشاری
گسل عادی ← تنش کششی

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۰)

۱۰۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) موج L در موج D ذرات به موازات سطح زمین جابه‌جا می‌شوند.

(ب) موج R امواج ریلی عمق نفوذ و تأثیر محدود دارند و اثر آنها از سطح به عمق کاهش می‌یابد.

(ج) موج S: فقط از محیط‌های جامد عبور می‌کند.

(د) موج P اولین موجی است که توسط دستگاه‌های لرزه‌نگار دریافت می‌شود.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۶)

۱۰۳. گزینه ۲ صحیح است.

مطالعه مواردی چون چگونگی تشکیل زمین‌لرزه‌ها، حرکت ورقه‌های سنگ کره، تشکیل اقیانوس‌ها و رشته‌کوه‌ها در شاخه زمین ساخت

(تکتونیک) انجام می‌شود.

مواردی مانند مطالعه ساختمان درونی زمین، شناسایی ذخایر و معادن زیرزمینی در شاخه زئوفیزیک مطالعه می‌شود.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۰۱)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.

گسل‌های خزر، مشا و شمال البرز تقریباً امتداد شرقی - غربی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) گسل تایبینه: امتداد شمالی - جنوبی

(۳) گسل کازرون: امتداد شمالی - جنوبی

(۴) گسل تبریز: امتداد شمال غربی - جنوبی شرقی

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۱۰۵. گزینه ۴ صحیح است.

پهنه سندنج - سیرجان از سنگ‌های دگرگونی ساخته شده است و پهنه

ایران مرکزی شامل سنگ‌هایی به سن پرکامبرین تا سنوزوئیک می‌باشد.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۰۷)

از طرفی $c = \lim_{x \rightarrow -2} f(x) = -2$ پس حتماً $x \rightarrow -2$ ریشه صورت کسر نیز می‌باشد. بنابراین:

$$x^2 - ax = 0 \Rightarrow x = -2 \Rightarrow a = -2$$

اگرچه حد تابع را به دست می‌آوریم:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 2x}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x(x+2)}{(x-2)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x}{x-2}$$

$$= \frac{-2}{-4} = \frac{1}{2} \Rightarrow c = \frac{1}{2}$$

پس خواسته سوال برابر است با:

$$f(c) = f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{2}-2} = -\frac{1}{3}$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۳۲)

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

احتمال انتخاب احمد در تیم کوهنوردی مدرسه را $P(A)$ و احتمال

انتخاب او در تیم ملی فوتبال نوجوانان را $P(B)$ نشان می‌دهیم. با

توجه به اینکه این دو پیشامد مستقل از هم هستند، داریم:

$$P(A) = 0.7, P(B) = 0.8, P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B) = 0.56$$

خواسته سوال $P(A - B) + P(B - A)$ است که داریم:

$$P(A - B) + P(B - A) = P(A) - P(A \cap B) + P(B) - P(A \cap B) = 0.7 - 0.56 + 0.8 - 0.56 = 0.14 + 0.24 = 0.38$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۵۲)

۹۵. گزینه ۴ صحیح است.

میانگین داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ را با $\bar{x}$ و انحراف معیار آنها را با

نشان می‌دهیم. با توجه به اینکه داده‌ها را ۲ برابر کرده و به آنها ۳ واحد

اضافه می‌کنیم، برای داده‌های جدید داریم:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{2\bar{x} + 3}{2}$$

$$\text{CV}_{\text{جدید}} = \frac{1}{3} \text{CV} = \frac{2\sigma}{2\bar{x} + 3} = \frac{1}{3} \times \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{2}{2\bar{x} + 3} = \frac{1}{3\bar{x}}$$

$$\Rightarrow 6\bar{x} = 2\bar{x} + 3 \Rightarrow \bar{x} = \frac{3}{4}$$

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n = 10\bar{x} = 10 \times \frac{3}{4} = \frac{15}{2} = 7.5$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۱۵۳ و ۱۶۰)

زمین‌شناسی

۹۶. گزینه ۱ صحیح است.

مسه‌سنگ، گرانیت و کوارتزیت به ترتیب سنگ‌های رسوبی، آذرین و

دگرگونی مقاوم هستند که استحکام لازم برای ساخت سازه را دارند.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۴۶)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

در بخش زیر اساس که به عنوان لایه زهکش عمل می‌کند، از مخلوط

شن و ماسه یا سنگ شکسته استفاده می‌شود.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۰)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

از آنجا که تغییر شکل و نرمی استخوان در زنان مسن (بیماری ایتای

ایتای) از عوارض مسمومیت با کادمیم است و مهم‌ترین منشاء کادمیم

در معادن سرب و روی است، می‌توان گفت گالن با ترکیب شیمیایی

سولفید سرب (Pbs) می‌تواند علت این بیماری باشد.

(زمین‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۰)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

تنها عناصر اساسی هستند که هم در کمبود و هم در زیادی آنها بدن ما

دچار عوارض، بیماری و مشکلاتی خواهد شد.

عارض کمبود روی: کوتاهی قد و اختلال در سیستم ایمنی